

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยงที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

จงจิตต์ ปิ่นทอง

17 พ.ย. 2546

171207

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานโยบายสาธารณะ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

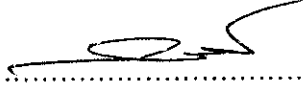
มิถุนายน 2546

ISBN 974-352-460-6

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

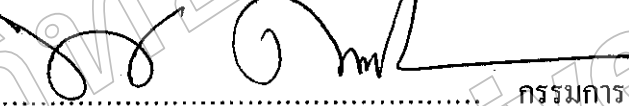
คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางนโยบายสาธารณะ ได้พิจารณาปัญหาพิเศษฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางนโยบายสาธารณะ

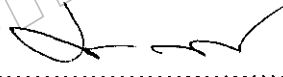

.....
(ดร.สมโภชน์ อเนกสุข)

คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางนโยบายสาธารณะ

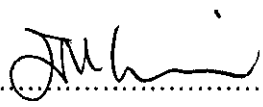

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อิสระ สุวรรณพล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พลศักดิ์ จิรไกรศิริ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดำรงค์ วัฒนา)

..... กรรมการและเลขานุการ
(รองศาสตราจารย์ศรuti สุกลรัตน์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่.....17.....เดือน.....สิงหาคม.....พ.ศ.....2546.....

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี” ดำเนินไปได้ด้วยความกรุณาจากหลายท่านที่ได้อนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง โดยเฉพาะรองศาสตราจารย์ สรุต สกุลรัตน์ ที่ได้ให้คำแนะนำในการคัดเลือกเรื่องที่จะศึกษาและ ดร.โกวิท กระจ่าง ดร.สมโภชน์ เอนกสุข อาจารย์ที่ปรึกษาในการทำปัญหาพิเศษ ในครั้งนี้ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบแบบสอบถาม ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองแสนสุข ปลัดเทศบาลเมืองแสนสุข ส่งผลให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงลงด้วยดี ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

การศึกษาครั้งนี้จะสำเร็จลงไม่ได้หากขาดความร่วมมือจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ในการให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม ทำให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ครบถ้วน และได้ผลการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรี ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณจากใจจริง

จงจิตต์ ปิ่นทอง

ชื่อปัญหาพิเศษ	ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยงที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี
ชื่อผู้เขียนปัญหาพิเศษ	จงจิตต์ ปิ่นทอง
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (นโยบายสาธารณะ)
ปีการศึกษา	2545

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยงที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยงที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ในด้านสภาพพื้นที่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้านวัฒนธรรมประเพณี และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยงที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ตามตัวแปร เพศ อาชีพ สถานภาพสมรส และรายได้ ผลการศึกษาพบว่า

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยงที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นเป็นรายด้าน ทั้ง 4 ด้านคือด้านสภาพพื้นที่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้านวัฒนธรรมประเพณี พบว่าความคิดเห็นของนักท่องเที่ยงอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยงที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เปรียบเทียบตามเพศ และสถานภาพสมรส พบว่าไม่แตกต่างกัน ($p > .05$) แต่เมื่อเปรียบเทียบตามอาชีพและรายได้ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$) ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดข้อเสนอแนะในการศึกษาโดยเทศบาลเมืองแสนสุขต้องเพิ่มบุคลากรด้านการรักษาความสะอาด และร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการปลูกฝังให้ประชาชนรู้จักการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และจัดประชาสัมพันธ์ด้านต่าง ๆ ให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึง ตลอดจนประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด เพื่อร่วมมือกันในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว และโอกาสต่อไปหากมีผู้ต้องการวิจัยเพิ่มเติมควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสร้างความยั่งยืนของสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ซ
 บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการศึกษา.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
แนวความคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการท่องเที่ยว.....	5
ลักษณะของพื้นที่ศึกษา.....	9
แผนพัฒนาเทศบาลเมืองแสนสุขเกี่ยวกับการท่องเที่ยว.....	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
3 วิธีการดำเนินการทำวิจัย.....	27
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	27
วิธีการสุ่มตัวอย่าง.....	28
ระยะเวลาการเก็บข้อมูล.....	28
วิธีการประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	30
ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน และการเปรียบเทียบความคิดเห็น.....	31
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาด บางแสนจังหวัดชลบุรีตามตัวแปร เพศ อาชีพ สถานภาพสมรสและรายได้.....	36
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	41
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	41
สรุปผลการศึกษา.....	41
อภิปรายผล.....	42
ข้อเสนอแนะ.....	44
บรรณานุกรม.....	47
ภาคผนวก.....	51
ประวัติย่อของผู้เขียนปัญหาพิเศษ.....	62

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาช่วงปี 2540 – 2543.....	21
2 ร้อยละของข้อมูลคุณลักษณะกลุ่มตัวอย่าง.....	30
3 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยงที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน.....	31
4 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยงที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสนในด้านสภาพพื้นที่.....	32
5 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยงที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสนในด้านความสะอาด.....	33
6 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยงที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสนในด้านความปลอดภัย.....	34
7 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยงที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสนในด้านวัฒนธรรมประเพณี.....	35
8 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยงที่มีต่อสภาพแวดล้อมของชายหาดบางแสนจังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ.....	36
9 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยงที่มีต่อสภาพแวดล้อมของชายหาดบางแสนจังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพ.....	37
10 ทดสอบความแตกต่างจำแนกตามอาชีพ.....	37
11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยงที่มีต่อสภาพแวดล้อมของชายหาดบางแสนจังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	38
12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยงที่มีต่อสภาพแวดล้อมของชายหาดบางแสนจังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้.....	39
13 ทดสอบความแตกต่างจำแนกตามรายได้.....	39
14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยงที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสนจังหวัดชลบุรี.....	40

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แสดงที่ตั้งจังหวัดชลบุรีในภาคตะวันออกและชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี.....	11
2 แสดงเขตสิ่งแวดล้อม (environ zone) บริเวณหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี.....	16

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในแถบพื้นที่ชายฝั่งภาคตะวันออก เพราะพื้นที่ดังกล่าวประกอบด้วยทรัพยากรการท่องเที่ยวมากมายหลายแห่งที่มีศักยภาพในการพัฒนาสูง ดังนั้นในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจึงมีแผนในการที่จะพัฒนาส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวโดยประสานงานและศึกษาข้อมูลกับสถาบันเพื่อพัฒนาประเทศไทย โดยมีแผนนำร่องที่จะใช้สโลแกน “เที่ยวเมืองไทย” และ “ไทยเที่ยวไทย” โดยแบ่งกลุ่มสินค้าท่องเที่ยวแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มแรกคือกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว สำหรับนักท่องเที่ยว โดยมีแหล่งท่องเที่ยวหลัก 8 จังหวัด คือ กรุงเทพฯ เชียงใหม่ กาญจนบุรี นครราชสีมา ชลบุรี สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต และสงขลา กลุ่มที่สอง สินค้าและกิจกรรมการท่องเที่ยว สำหรับนักท่องเที่ยวทั่วไปมีทั้งหาดทราย - ชายทะเล, ศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตแบบไทยรวมทั้งหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ฯลฯ กลุ่มที่สาม สินค้าท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวเฉพาะ (สถาบันเพื่อพัฒนาประเทศไทย 2545, หน้า 3)

ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจะเห็นได้ว่าจังหวัดชลบุรีมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวมากเพราะจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักใน 8 จังหวัด นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวทั่วไปที่เป็นชายหาดที่มีชื่อเสียงอีกหลายแห่ง เช่น ชายหาดบางแสน หาดพัทยาเป็นต้น นอกจากนี้ยังมีวิถีชีวิตแบบไทย เช่น ชาวประมงตามชายหาด ที่ทำประมงทั้งน้ำตื้นและน้ำลึกมีการทำหัตถกรรมที่มีชื่อเสียง เช่น ครกหินที่อ่างศิลา งานจักสานที่อำเภอพนัสนิคมเป็นต้นรวมทั้งสินค้าท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะ ตัวอย่างสินค้าท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ของจังหวัดชลบุรีเช่นข้าวหลามและหอมจากตลาดหนองมน หรือของที่ระลึกในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล นอกจากนี้ระดับของจังหวัดแล้วในสถานที่ท่องเที่ยวที่ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัย คือชายหาดบางแสนก็จะมีคุณสมบัติครบถ้วนสำหรับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวครบ 3 ประการ เช่นเดียวกัน

บางแสนเป็นชายหาดที่มีชื่อเสียงในด้านการท่องเที่ยว เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ซึ่งตั้งอยู่ที่ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเพราะอยู่ใกล้กรุงเทพฯ การคมนาคมสะดวกเป็นที่นิยมแพร่หลายของประชาชนทั่วไปทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

ด้วย ค่าใช้จ่ายที่ไม่สูงมากนักทำให้ชายหาดบางแสนต้องรองรับนักท่องเที่ยวทำให้เกิดปัญหาในด้านต่าง ๆ ตามมาจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องพบว่ามีปัญหา เช่น บริเวณที่จอดรถไม่เพียงพอ พ่อค้าขายสินค้าไม่อยู่ในระเบียบที่กำหนดให้ ทำให้เป็นที่เดือดร้อนรำคาญใจแก่ผู้มาท่องเที่ยวเพื่อต้องการพักผ่อน ความสะอาดลดน้อยลง ผู้ให้เช่าเก้าอี้ผ้าใบ ห่วงยาง รวมทั้งธุรกิจย่อยบริเวณชายหาดมีมากจนบดบังทัศนียภาพ ในส่วนที่เป็นธรรมชาติ ทำให้นักท่องเที่ยวไม่ประทับใจและไม่อยากกลับมาท่องเที่ยวอีก

จากการสัมภาษณ์ (เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองแสนสุข, สัมภาษณ์, 8 พฤษภาคม 2545) ผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่าเทศบาลเมืองแสนสุข ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาชายหาดบางแสนที่จะเป็นแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยว มากขึ้นจึงได้จัดทำแผนเพื่อระดมงบประมาณส่วนใหญ่ของเทศบาลเมืองแสนสุขในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในพื้นที่ ให้มีความสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อยและมีความสามารถ ดึงเงินงบประมาณจากส่วนราชการต่าง ๆ มาพัฒนาเทศบาลเมืองแสนสุขได้เป็นจำนวนมากในแต่ละปีที่สำคัญได้รับเงินงบประมาณสนับสนุนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) อีกปีละประมาณ 50 ล้านบาท เพื่อนำมาใช้ในการ ดำเนินการปรับปรุงเส้นทางเพื่อการคมนาคมที่สะดวกขึ้น และมีการประชาสัมพันธ์ ในเชิงธุรกิจการท่องเที่ยวร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ประเพณีสงกรานต์ของท้องถิ่นเรียกว่า “วันไหล” ซึ่งทางเทศบาล ต.แสนสุข ได้ร่วมจัดประเพณีทุกปี และปัจจัยในด้านการท่องเที่ยวของบางแสนประกอบไปด้วย ชายหาด ที่พัก และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ รวมถึงการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และในปัจจุบันชายหาดบางแสนมีการเปลี่ยนแปลงจากสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยและการพัฒนาท่องเที่ยวเป็นอันมาก เช่น มีการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยมีทางเท้าที่อนุญาตให้รถจักรยานยนต์วิ่งขนานไปกับชายหาดและจัดบริเวณที่จอดรถให้สะดวกและปลอดภัยแก่ นักท่องเที่ยว ข้อดีคือ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยเป็นส่วนสำคัญ สำหรับข้อเสียคือสภาพทางธรรมชาติที่เปลี่ยนแปลงไป

ในช่วงปี 2545 - 2549 รัฐบาลกำหนดให้เป็นที่นำร่องในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชนก็ตาม ต่างก็ร่วมมือกันที่จะช่วยกันพัฒนาการท่องเที่ยวนำเงินตราให้กับท้องถิ่นและประเทศ ผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ชายหาดบางแสนจึงมีความต้องการอยากจะมีส่วนร่วมที่จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนให้เป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกอยากจะมาท่องเที่ยวมากที่สุดอีกแห่งหนึ่ง ด้วยการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นนี้จึงมีความสำคัญมาก

การศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อชายหาดบางแสนนี้ ทำให้ทราบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวก็คือผู้บริโภคซึ่งจะทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นเทศบาลเมืองแสนสุขที่ดูแลในพื้นที่ด้านความสะอาดโดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย สถานีตำรวจรตบแสนสุขที่ดูแลด้านการรักษาความปลอดภัย รวมทั้งธุรกิจแหล่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสถานบันเทิง ร้านอาหาร โรงแรมที่พัก และกิจการอื่น ๆ บริเวณชายหาด เมื่อได้ทราบถึงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบที่เกี่ยวข้อง สามารถนำข้อมูลไปเป็นแนวทางพัฒนาสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ดีและมีคุณค่าต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีในด้านสภาพพื้นที่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้านวัฒนธรรมประเพณี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ตามตัวแปร เพศ อาชีพ สถานภาพสมรส และรายได้

สมมติฐานการวิจัย

1. นักท่องเที่ยว เพศชาย เพศหญิง มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน
2. นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน
3. นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน
4. นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษา

กรอบแนวความคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการท่องเที่ยวผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดของ วิจัย เทียนน้อย (2528, หน้า 11 - 20) ในการพัฒนาด้านสภาพแวดล้อมของการท่องเที่ยว 4 ด้านคือ

1. ด้านสภาพพื้นที่
2. ด้านการอำนวยความสะดวก

3. ด้านความปลอดภัย
4. ด้านวัฒนธรรมประเพณี

ขอบเขตด้านเวลาผู้วิจัยทำการศึกษาวิจัยในช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือน พฤษภาคม 2545 ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2545

ขอบเขตในด้านพื้นที่บริเวณถนนเลียบชายหาดบางแสนตั้งแต่หาดวอนนภาถึงเขาสามมุก ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อาชีพ สถานภาพสมรส และรายได้

ตัวแปรตามได้แก่ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน ด้านสภาพพื้นที่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้านวัฒนธรรมประเพณี

นิยามศัพท์เฉพาะ

หาดบางแสน หมายถึง ชายหาดซึ่งตั้งอยู่ที่ตำบลแสนสุข อำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี บริเวณถนนเลียบชายหาดบางแสนตั้งแต่หาดวอนนภาถึงเขาสามมุก

สภาพแวดล้อม หมายถึง สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งมีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนจังหวัดชลบุรี ในการวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ ด้านสภาพพื้นที่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้านวัฒนธรรมประเพณี

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี หมายถึง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน 4 ด้านคือคือ ด้านสภาพพื้นที่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้านวัฒนธรรมประเพณี

นักท่องเที่ยว หมายถึง ประชาชนทั่วไปที่มาท่องเที่ยว พักผ่อน หรือทำกิจกรรมนันทนาการอื่น ๆ ในเขตชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อใช้เป็นแนวทางให้ผู้เกี่ยวข้องนำไปพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี และนำไปประยุกต์ใช้ในแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่มีลักษณะเดียวกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสนจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัย เพื่อเป็นแนวทางการวิจัย โดยมีเอกสารที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการท่องเที่ยว
2. ลักษณะของพื้นที่ศึกษา
3. แผนพัฒนาเทศบาลเมืองแสนสุขเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดในการศึกษา

แนวความคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการท่องเที่ยว

ความคิดเห็นเป็นความรู้สึกภายในของแต่ละบุคคล เป็นความเชื่อหรือการลงความเห็นเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีอารมณ์ประสบการณ์ และความรู้เดิมเป็นองค์ประกอบ

ความหมายของการท่องเที่ยว

คำว่า “การท่องเที่ยว” (tourism) เป็นคำที่มีความหมายกว้างขวางมิได้หมายเฉพาะเพียงการเดินทางเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจหรือเพื่อความสนุกสนานบันเทิงเริงรมย์ ดังที่ส่วนมากเข้าใจกัน การเดินทางเพื่อการประชุมสัมมนา เพื่อศึกษาหาความรู้เพื่อการศึกษา เพื่อการติดต่อธุรกิจ ตลอดจนการเยี่ยมเยือนญาติพี่น้องก็นับว่าเป็นการท่องเที่ยวทั้งสิ้น

ความหมายของคำว่า การท่องเที่ยวในหลักการแล้ว อาจกำหนดได้โดยเงื่อนไข 3 ประการ ดังนี้

1. เดินทางจากที่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว (temporary)
2. เดินทางด้วยความสมัครใจ (voluntary)
3. เดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตามที่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพ หรือหารายได้

ความหมายและประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยว

วินิจ วีรยางกูร (2532, หน้า 56) ได้ให้ความหมายของทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง “สถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรมและวัฒนธรรมประเพณีที่สะท้อนให้เห็นถึงอารยธรรมท้องถิ่นที่มีลักษณะเด่น สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้” ในกรณีของประเทศไทยเรานั้นอุดมไปด้วยทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งเราสามารถแบ่งตามลักษณะความต้องการของนักท่องเที่ยวได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ประเภทธรรมชาติ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามเกิดขึ้นตามธรรมชาติ ได้แก่ ภูเขา น้ำตก ถ้ำ น้ำพุร้อน บ่อน้ำร้อน เขตสงวนพันธุ์สัตว์ สวนสัตว์ อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนรุกขชาติ ทะเล หาดทราย หาดหิน และทะเลสาบ เป็นต้น

2. ประเภทโบราณวัตถุสถานและศาสนา เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีหรือศาสนา ได้แก่ วัด โบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์ ชุมชนโบราณ พิพิธภัณฑสถาน สำนานสถาน กำแพงเมือง คูเมือง อนุสาวรีย์ และอนุสรณ์สถาน เป็นต้น

3. ประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรมเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวอีก รูปแบบหนึ่งในลักษณะของพิธี งานประเพณี ความเป็นอยู่ วิถีชีวิตเช่นหมู่บ้านชาวเขาสภาพชีวิตในชนบท ศูนย์วัฒนธรรม สินค้าพื้นเมือง ไร่ สวน พืช ผัก ผลไม้ และเหมือง ตัวอย่าง เช่น ตลาดน้ำ ดำเนินสะดวก งานช้างจังหวัดสุรินทร์ สวนสามพราน

การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว

ทรัพยากรการท่องเที่ยวนั้น นับได้ว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องจะต้องช่วยกันอนุรักษ์ไว้ให้อยู่ในสภาพที่สวยงามแปลกตาประทับใจแก่นักท่องเที่ยวตลอดเวลา การอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวโดยทั่ว ๆ ไปแล้ว หมายถึง การปรับปรุงแก้ไขและดูแลรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่มีอยู่ ให้คงความงามและมีคุณค่า โดยการนำมาใช้อย่างถูกต้อง และก่อให้เกิดประโยชน์แก่นักท่องเที่ยวมากที่สุดเอาไว้ให้คงอยู่ในสภาพนั้น ๆ ให้นานที่สุดที่จะสามารถทำได้

การอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวในแต่ละประเภทมีวิธีการที่แตกต่างกัน ไปตามลักษณะของทรัพยากรท่องเที่ยวที่มีทั้งประเภทธรรมชาติ ประเภทโบราณสถาน และประเภทวัฒนธรรมประเพณี เนื่องจากบริเวณพื้นที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้เป็นบริเวณชายหาด จึงใช้วิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติซึ่งจะกระทำได้โดยวิธีการดังต่อไปนี้ (วินิจ วีรยางกูร, 2532, หน้า 72)

1. ป้องกันไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเสียหายโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น ป้องกันไฟไหม้ป่า ป้องกันการล่าสัตว์ ป้องกันการปล่อยน้ำเสีย ป้องกันการทิ้งเศษขยะมูลฝอย ป้องกันการพังทลายของพื้นดินหรือโขดหิน ป้องกันการขีดเขียนข้อความต่าง ๆ ฯลฯ

2. ป้องกันโดยวิธีการรักษาความสะอาด โดยการเตรียมภาชนะไว้รองรับขยะมูลฝอยอย่างเพียงพอและมีเจ้าหน้าที่คอยดูแลอย่างใกล้ชิด

3. ไม่ทำการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงสถานที่ท่องเที่ยวเกินความจำเป็นหรือทำไม่กลมกลืนกับธรรมชาติ

4. มีคำแนะนำแก่นักท่องเที่ยวอย่างชัดเจนว่า เมื่อเข้าไปเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยว แต่ละแห่งนั้นจะต้องละเว้นกระทำการใดบ้าง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสภาพธรรมชาติถูกทำลายไป

5. อื่น ๆ

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว นอกจากเป็นการรักษาสภาพแวดล้อมรอบตัวของเราไม่ให้เสื่อมโทรม มีธรรมชาติที่สวยงาม เป็นสมบัติวัฒนธรรมประจำชาติที่น่าภาคภูมิใจแล้ว ยังจะก่อผลทางเศรษฐกิจของท้องถิ่นด้วย โดยการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเยือน ทำให้เกิดการสร้างงานสร้างเงินแก่เจ้าของท้องถิ่น เช่น ให้บริการที่พักแรมแก่นักท่องเที่ยว ได้ขายอาหารและเครื่องดื่ม ให้บริการรถรับส่งนำเที่ยว นำสินค้าหัตถกรรมมาขายเป็นของที่ระลึก และวัดหรือโบราณสถานได้รับเงินบริจาคจากนักท่องเที่ยวเพื่อนำไปใช้ปฏิสังขรณ์กันต่อไป

องค์ประกอบของธุรกิจท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2542, หน้า 84) ได้กล่าวถึงการจัดธุรกิจและบริการถึงอำนวยความสะดวกทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวไว้ 10 ประเภท คือ การคมนาคมขนส่ง ที่พักแรม ร้านอาหารและภัตตาคาร บริการนำเที่ยวและมัคคุเทศน์ สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวร้านค้าของที่ระลึกและขายสินค้าพื้นเมือง ความปลอดภัย การอำนวยความสะดวกในการเข้า-ออกเมือง การจัดบริการอื่น ๆ สำหรับนักท่องเที่ยว และการเผยแพร่โฆษณา

จะเห็นได้ว่า ธุรกิจท่องเที่ยวมีอยู่หลายประเภท ทั้งนี้ในแต่ละพื้นที่ จะมีประเภทของธุรกิจท่องเที่ยวที่แตกต่างกันไป สำหรับพื้นที่ศึกษาของงานวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วยธุรกิจท่องเที่ยวหลัก ๆ อยู่ 4 ประเภท ซึ่งนำมาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัย คือ ที่พักแรม และภัตตาคาร ร้านขายของ และการจัดบริการแก่นักท่องเที่ยว (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2542, หน้า 84)

นักวิชาการหลายคนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งพอจะประมวลได้ดังนี้

สันติ สุทินธรา (2537, หน้า 47 - 52) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวว่ามี 3 ประการ สรุปได้ดังนี้

1. สภาพด้านพื้นที่ ซึ่งเป็นตัวดึงดูดนักท่องเที่ยว เช่น ภูเขา หาดทราย น้ำตก เป็นต้น

2. ชีตจําคัดขั้นต่ำ คือจำนวนนักท่องเที่ยวขั้นต่ำที่มาใช้บริการต่างๆ ในพื้นที่ ซึ่งจะเป็นครรชนที่ชี้ให้เห็นถึงความเป็นไปได้ในทางเศรษฐกิจ ถึงการลงทุน ด้านต่างๆ

3. ความสามารถในการรองรับพื้นที่ เช่น ด้านที่พัก ภัตตาคารและร้านอาหาร เป็นต้น พันเอกสมชาย หิรัญกิจ (2529, หน้า 1 -16) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวว่ามี 8 ประการ สรุปได้ดังนี้

1. ต้องมีสิ่งจูงใจทางการท่องเที่ยว
2. การเผยแพร่โฆษณาการท่องเที่ยว
3. การอำนวยความสะดวกในการเข้าเมือง
4. ยานพาหนะขนส่ง
5. โรงแรมสถานที่พัก
6. ภัตตาคารและร้านอาหาร
7. การบริการนำเที่ยว
8. ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

วิชัย เทียนน้อย (2528, หน้า 11 -20) ได้กล่าวถึงปัจจัยของการพัฒนาการท่องเที่ยวสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยทางด้านธรรมชาติ เช่น ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น
2. ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม เช่น การประกอบอาชีพของประชากร ขนบธรรมเนียมประเพณี มรดกทางประวัติศาสตร์ เป็นต้น
3. ปัจจัยทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่พักแรม อาหาร โครงสร้างพื้นฐาน เป็นต้น
4. ปัจจัยทางด้านนักท่องเที่ยว เช่น จำนวนนักท่องเที่ยว ประเภทของนักท่องเที่ยว การกระจายของนักท่องเที่ยว เป็นต้น

ทัศนคติต่าง ๆ ของนักวิชาการดังสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมของการท่องเที่ยว ประกอบด้วยด้านสภาพพื้นที่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัยรวมทั้งวัฒนธรรมประเพณี

วรรณ วลัยวานิช (2539, หน้า 58 - 61)ยังได้กล่าวถึงสถานที่ท่องเที่ยวสรุปได้ว่าทรัพยากรท่องเที่ยว หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยว แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. สถานที่ท่องเที่ยวที่เกิดจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยวประเภทนี้นับว่าเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากที่สุด แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1.1 ทิวทัศน์ต่างๆ ทางธรรมชาติสวยงามและแปลกประหลาดเป็นสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้าไปชม เช่น แกรนแคนยอน น้ำตกไนแอการา ในสหรัฐอเมริกา ภูเขาวิซซูเวียส ในอิตาลี เป็นต้น

1.2 สัตว์ป่า คือแหล่งอนุรักษ์สัตว์ป่า อุทยานแห่งชาติ สวนสัตว์เปิด

1.3 สภาพภูมิอากาศ เช่น แสงแดด สายลม อากาศอบอุ่น เป็นต้น

1.4 ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น พระอาทิตย์เที่ยงคืน หรือการเกิดสุริยุปราคา เป็นต้น

2. สถานที่ท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น สามารถแยกออกได้ 8 ประเภท ดังนี้

2.1 ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ และด้านศาสนา

2.2 ประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี

2.3 กีฬาต่างๆ

2.4 สถานที่เชิงเทคนิคและอุตสาหกรรม

2.5 กิจกรรมบันเทิง

2.6 สวนสาธารณะ

2.7 สวนสนุก

2.8 ศูนย์การค้า

2.9 ร้านขายของที่ระลึก

จากทฤษฎีของนักวิชาการดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมด้านสถานที่ท่องเที่ยวแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ ขนบธรรมเนียม ประเพณี เป็นต้น และประเภทที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น น้ำตก ชายหาด ทะเล เป็นต้น

ลักษณะของพื้นที่ศึกษา

สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของชายหาดบางแสน

ชายหาดบางแสน ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี อยู่ห่างจากตัวเมืองชลบุรีประมาณ 10 กิโลเมตร ดังแสดงในภาพที่ 1 ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 (ช่วงชลบุรี-อำเภอศรีราชา) ตรงบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 104 และแยกขวามือเข้าไปอีกประมาณ 3 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ คือ

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลอ่างศิลา

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลเหมือง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลเสม็ดและตำบลหัวกะปิ

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอ่าวไทย

หาดบางแสนเป็นชายหาดที่มีความเว้าโค้งเล็กน้อย มีความยาวประมาณ 2.5 กิโลเมตร ขนานไปกับชายฝั่งทะเลอ่าวไทย

ภูมิประเทศ

ภูมิประเทศหลังชายหาดเป็นที่ราบ แนวสันทราย มีความลาดเอียงเข้าหาชายฝั่งทะเลจากทางด้านทิศตะวันออกไปสู่ด้านตะวันตก สันทรายบริเวณนี้เป็นสันหาดทรายเก่าหรือสันทรายน้ำทะเลเก่า (Old Beach Ridge or Old Marine Dune) เกิดจากการทับถมของตะกอน (ทราย) ซึ่งสลายตัวและถูกพัดพามาจากเขาหินแกรนิต ควอทไซต์ บริเวณด้านหลังพื้นที่

ชายหาดบางแสนเป็นชายหาดส่วนหนึ่งของอ่าวศรีราชาที่มีความลาดชันของพื้นที่ผิวทะเลไม่ค่อยมีระเบียบ เนื่องจากเกาะต่าง ๆ ทำให้ลักษณะของผิวพื้นทะเลที่ห่างออกไปมีลักษณะขรุขระ มีความลาดชันโดยเฉลี่ย 1:1,200 พื้นผิวท้องทะเลเป็นโคลน ทราย และเปลือกหอย อันเนื่องจากการสะสมตัวของตะกอนจากแม่น้ำบางปะกง เป็นสำคัญ

ภูมิอากาศ จากสถิติภูมิอากาศในคาบ 30 ปี (พ.ศ.2494-2523) ของสถานีตรวจอากาศจังหวัดชลบุรี พอดีสรุปลักษณะของภูมิอากาศหาดบางแสนได้ดังต่อไปนี้

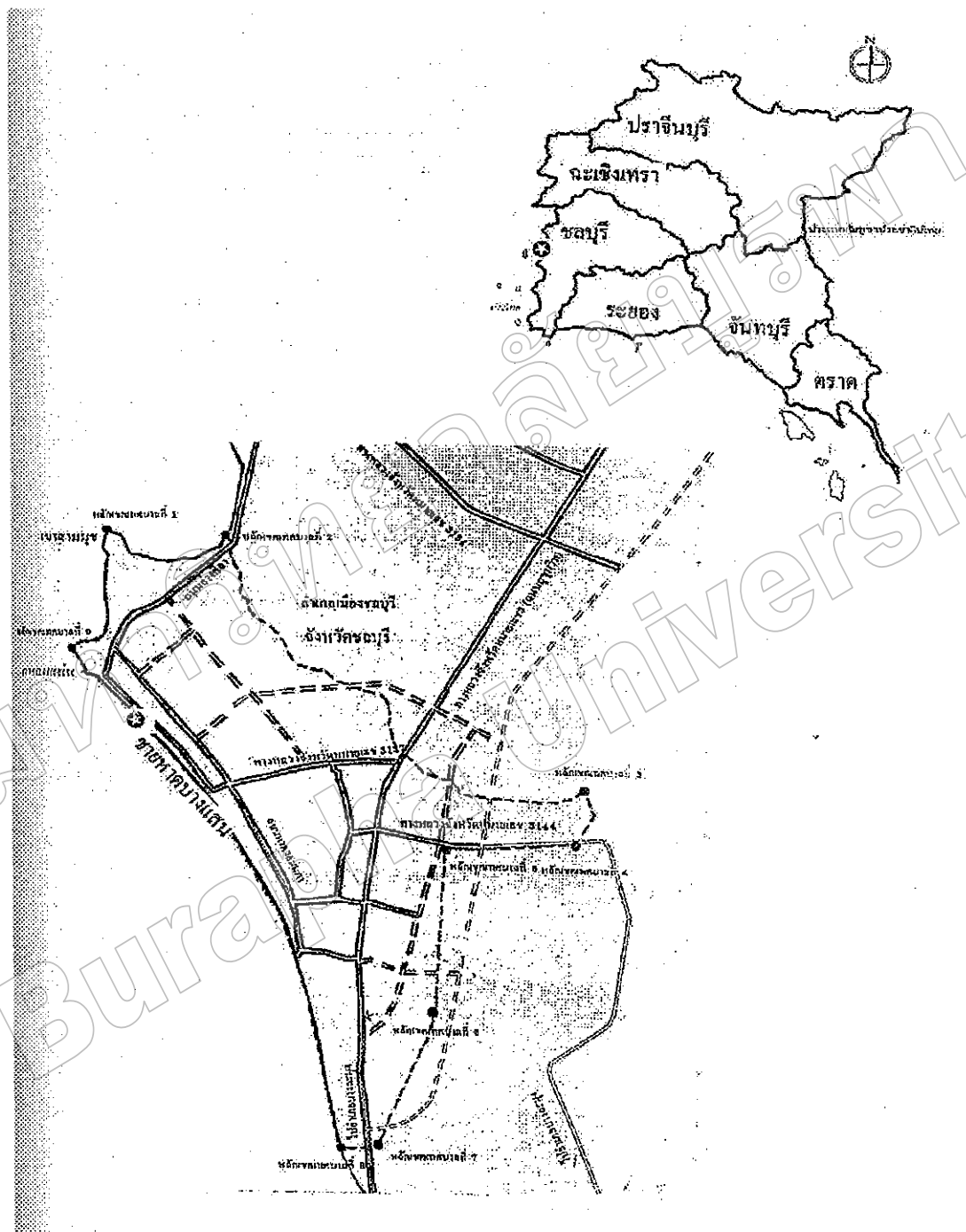
1. ฤดูกาล ภูมิอากาศของจังหวัดชลบุรีจะแบ่งออกเป็น 2 ฤดูกาล คือ ฤดูฝนและฤดูร้อน โดยฤดูฝนจะเริ่มตั้งแต่ประมาณเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม ส่วนฤดูร้อนจะเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนเมษายน

2. ปริมาณฝน ในรอบหนึ่งปี จะมีฝนตกตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม โดยที่มีปริมาณฝนถึงร้อยละ 83.39 ของปริมาณฝนที่ตกทั้งปี และจำนวนวันที่ฝนตกโดยเฉลี่ยทั้งปีมีประมาณ 127.8 วัน ช่วงเวลาที่ฝนตกมากระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม ฝนตกเฉลี่ยประมาณ 17.1 วันต่อเดือน เดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกมากถึง 20.1 วันต่อเดือน

คุณภาพน้ำทะเล ชายหาดบางแสน เป็นชายหาดที่มีชุมชนตั้งถิ่นฐานอยู่โดยรอบอย่างหนาแน่น นอกจากนี้ยังเป็นชายหาดที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะในวันเสาร์-อาทิตย์ จะมีนักท่องเที่ยวหนาแน่นมาก ดังนั้นความสกปรกของน้ำทะเลส่วนใหญ่จะมาจากนักท่องเที่ยวและอาคารบ้านเรือน ร้านค้า โรงแรม ตลอดจนการพัฒนาความสกปรกจากแม่น้ำเจ้าพระยาและบางปะกง

วัฒนธรรม ประเพณีของหาดบางแสน สำหรับวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นของหาดบางแสนที่มีคุณค่า คือ ประเพณี ก่อพระทราย - วันไหล เป็นประเพณีการล้างบาป ลอยบาป โดยต่อแพหยวก แล้วเอาทรายก่ขึ้นบนแพหยวก ทรายนี้สมมติว่าเป็นบาปที่ได้ทำไว้ตลอดปี แล้วไปป้อนเป็นพระให้เป็นการทำบุญแล้วปีกราชวัติจักรงูชาติด้วยข้าวบิณฑ์ แล้วเอาพระทรายนั้นไปลอยน้ำ กำหนดให้ลอยในเวลาน้ำขึ้นอายุจะขึ้น ถ้าลอยในเวลาน้ำลงอายุจะสั้น ประเพณีพระทรายน้ำไหล

หรือพระทรายวันไหล ตลอดจนพระทรายน้ำเซาะนี้ เป็นประเพณีทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่าของท้องถิ่นหรือหาดบางแสนที่สมควรจะฟื้นฟูและรักษาไว้ ควบคู่กับหาดบางแสน

ภาพที่ 1 แสดงที่ตั้งจังหวัดชลบุรีในภาคตะวันออกและชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี (ชื่นใจ บุชาธรรม, 2542, หน้า 37)

พื้นที่รองรับนักท่องเที่ยวของหาดบางแสน

พื้นที่ชายหาดจนกระทั่งถึงแนวสันทรายแรก (แนวถนน) ถือเป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์รัฐฯ มีอำนาจหน้าที่พัฒนาหรือวางแผนการจัดการอนุรักษ์ ทั้งนี้หาดบางแสนเป็นหาดหน้ากว้าง มีพื้นที่ด้านหลังเป็นที่ราบกว้างใหญ่ มีทัศนียภาพผสมผสานระหว่างทัศนียภาพบนบกและทะเลอย่างงดงาม ยาวประมาณ 25 กิโลเมตร สิ่งแวดล้อมบริเวณหลังชายหาดได้มีการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน เช่น การคมนาคม สถานที่พักผ่อน การบริการต่าง ๆ เพื่อสร้างความสนุกสนาน และความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว มีถนน 2 สาย ต่อขนานชายหาดและมีถนนเชื่อมระหว่างถนน 2 สาย ขนานเป็นระยะ ๆ โดยตลอด มีโรงแรมขนาดใหญ่ บังกะโล สวนสนุก ร้านอาหาร อยู่เป็นระยะตลอดเส้นทาง ส่วนบริเวณด้านหน้าชายหาดนั้นเป็นหาดทรายละเอียด ปนโคลนบ้างเล็กน้อยมีความลาดชันเล็กน้อย น้ำทะเลใสมากน้อยตามฤดูกาล พื้นที่สันทรายกั้นชายหาดและถนนมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างดี เป็นทางเดินเท้าระหว่างแนวคันมะพร้าวปลูกใหม่ 2 แนว ด้านนอกใช้เป็นที่ตั้งของสินค้าหาบเร่ ด้านในเป็นซุ้มผ้าใบ ใช้เป็นที่นั่งพักผ่อนรับประทานอาหาร บนพื้นที่ชายหาดมี กิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก เช่น การให้เช่าห่วงยาง สกู๊ตเตอร์ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์สำหรับกิจกรรมต่าง ๆ ช่วงต้นประมาณ 122,050 ตารางเมตร พอจะแบ่งเป็น

ชายหาดด้านบนจำนวน 88,875 ตารางเมตร เป็นชายหาดที่ค่อนข้างเห็นชัดว่ามีความคงที่ น้ำทะเลท่วมไม่ถึง หรือท่วมถึงก้นน้ำ ๆ ครั้ง มีแนวต้นไม้ยืนต้นและมีสิ่งก่อสร้างกึ่งถาวร

ชายหาดด้านล่างจำนวน 32,175 ตารางเมตร เป็นชายหาดที่น้ำทะเลท่วมถึงเป็นประจำวันและ/หรือ ช่วงน้ำมาก บริเวณนี้ใช้เป็นที่เล่นกีฬา นอนอาบแดด

การกำหนดเขตสิ่งแวดล้อม (environment zone)

เนื่องจากชายหาดบางแสนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยม จึงมีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากในแต่ละปี เป็นสาเหตุให้เกิดกิจกรรมบริการนักท่องเที่ยวหนาแน่นขึ้น เมื่อพิจารณาในด้านสภาพแวดล้อม มีความเสี่ยงอย่างสูงต่อการที่สภาพแวดล้อมชายหาดจะถูกทำลายไปมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ดังนั้น จึงมีการกำหนดเขตสิ่งแวดล้อมขึ้น เพื่อการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างไม่กระทบกระเทือนต่อสภาพแวดล้อมชายหาด (มหาวิทยาลัยมหิดล หน้า 64) ในส่วนที่ผู้ประกอบการสามารถดำเนินกิจการได้จะเป็นในเขตพัฒนา และกิจการบางอย่างในเขตอนุรักษ์เท่านั้น การกำหนดเขตต่าง ๆ มีดังนี้

1. เขตสงวน (preservation zone) พื้นที่ชายหาดด้านล่างที่น้ำทะเลขึ้นถึงเป็นประจำ และระยะของมวลน้ำทะเลที่อยู่ห่างจากชายฝั่งออกไป 200 เมตร เป็นพื้นที่เป้าหมายที่จะรักษาธรรมชาติและเอกลักษณ์ให้คงอยู่ตลอดไป เป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าทางด้านวิชาการ มีความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงหรือถูกทำลายได้ง่าย (un-stabilized physiography) เป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าแก่

สาธารณชนในด้านเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ มีคุณค่าทางนิเวศน์วิทยาส่วนรวม เป็นพื้นที่หวงห้ามมิให้กระทำการใด ๆ ที่เป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติโดยเด็ดขาด

2. เขตอนุรักษ์ (conservation zone) เป็นพื้นที่ชายหาดด้านบนจนถึงแนวถนน 3037 อันเป็นพื้นที่เกี่ยวพันทั้งทางตรงและทางอ้อม พื้นที่นี้หากถูกพัฒนาหรือกำหนดกิจกรรมที่ไม่สอดคล้องเหมาะสม จะมีผลต่อการคงอยู่ของแหล่งธรรมชาติหรือหาดบางแสน บริเวณพื้นที่อนุรักษ์นี้จะเป็นบริเวณที่ยินยอมให้ทำกิจกรรมได้บางประการ ที่ไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่มากนัก และให้พื้นที่บริเวณนี้เป็นเขตกันชนระหว่างเขตสงวนและเขตพัฒนา

3. เขตพัฒนา (development zone) เป็นพื้นที่ถัดจากแนวถนน 3037 บางแสนสาย 1 เข้ามาบนพื้นดิน พื้นที่บริเวณนี้มีความเกี่ยวพันกับความเป็นไปของระบบนิเวศน์หาดบางแสนค่อนข้างน้อย เป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการพัฒนา โดยเฉพาะด้านกิจการบริการการท่องเที่ยว ซึ่งมีความจำเป็นต่อแหล่งธรรมชาติหาดบางแสน ในพื้นที่บริเวณนี้จะยินยอมให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ ได้บ้าง โดยมีการควบคุมที่จะไม่ส่งผลกระทบต่อแหล่งธรรมชาติบางแสน

คุณค่าและความสำคัญควรแก่การอนุรักษ์ของหาดบางแสน คณะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล (2536, หน้า 1-2) ได้ศึกษาเพื่อจัดทำรายงานการจัดทำแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ บริเวณหาดบางแสน พบว่าพื้นที่บริเวณหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี มีคุณค่าและความสำคัญควรแก่การจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ สรุปได้ดังนี้

คุณค่าและความสำคัญทางธรรมชาติวิทยา หาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เป็นหาดทรายยาวประมาณ 2.5 กิโลเมตร หาดทรายมีความกว้างประมาณ 50 เมตร เมื่อน้ำทะเลขึ้นสูงสุด และประมาณ 200 เมตร เมื่อน้ำทะเลลดต่ำสุดหาดทรายมีลักษณะหยาบ ถัดจากหาดทรายเป็นเนินทรายธรรมชาติ มีความกว้างประมาณ 500 เมตร ขนานไปกับชายฝั่ง ด้านหลังถัดไปเป็นที่ลุ่ม ที่น้ำที่มีระดับต่ำจากเนินทรายประมาณ 1 เมตร เกิดจากตะกอนของดินเหนียวปนทราย ในส่วนที่เป็นชายฝั่งเก่าถัดจากที่ลุ่มไปทางตะวันออกเป็นหาดทรายเก่า มีความลาดชันเล็กน้อยขึ้นไปยังถนนสุขุมวิท ลักษณะดังกล่าวเป็นลักษณะทางธรรมชาติวิทยาเกี่ยวกับขบวนการกำเนิดของหาดทรายชายฝั่งทะเล โครงสร้างชายฝั่งทะเลการทำงานของกระแสน้ำ กระแสนลม และคลื่น การพัดพาของตะกอน การเกิดเป็นที่ราบอกพอกพูนหาดทรายใหม่หาดทรายเก่า ที่ลุ่มหลังหาด เนินทราย และระบบนิเวศน์ชายหาด นอกจากนั้นหาดบางแสนยังตั้งอยู่บนชายฝั่งซึ่งมีความผสมผสานระหว่างภูมิทัศน์บนบกและทะเล คือ ทางตอนเหนือบริเวณเขาสามมุข และแหลมแท่นเป็นเนินเขาซึ่งลาดลงตามแนวชายฝั่งไปจนสุดบริเวณวงเวียนชายหาดบางแสนด้านใต้ มีมุมมองสู่ท้องทะเลที่กว้าง และเปลี่ยนระดับความลาดเอียงของชายฝั่งเรื่อยลงไป เป็นลักษณะธรรมชาติซึ่งมีคุณค่าทางการศึกษา

คุณค่าและความสำคัญทางสันตนาการ หาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เป็นชายหาดที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยวมานาน อยู่ห่างจากชลบุรีประมาณ 10 กิโลเมตร เป็นสถานที่ตากอากาศชายทะเลที่อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ การคมนาคมจากกรุงเทพฯ และจังหวัดใกล้เคียงไปสู่ชายหาดนี้มีความสะดวก บริเวณชายหาดมีความยาวประมาณ 2.5 กิโลเมตร มีถนนเรียบริมทะเลซึ่งได้รับการปรับปรุงใหม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสันตนาการครบถ้วน ทั้งสถานที่พัก บังกะโล ห้องอาบน้ำจัดร้านค้า ร้านอาหาร สวนสนุก และกิจการท่องเที่ยวมากมาย จึงเป็นสถานที่ตากอากาศที่ประชาชนจำนวนมาก โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อยและรายได้ปานกลางนิยมเดินทางมาพักผ่อนหย่อนใจ ในวันหยุดราชการจะมีนักท่องเที่ยวชาวไทยมาพักผ่อนมาก

จากที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ทำให้เกิดกิจกรรมท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เกิดความแออัด ขาดความปลอดภัย สภาพสิ่งแวดล้อมธรรมชาติถูกทำลายทรุดโทรมเสียหาย การพัฒนาปรับปรุงหรือการจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการบำรุงรักษาสภาพแวดล้อมธรรมชาติให้ได้ระดับมาตรฐาน มีคุณค่าแก่การท่องเที่ยวเป็นสิ่งจำเป็นรีบด่วน

คุณค่าและความสำคัญทางประวัติศาสตร์ บริเวณตำบลที่ตั้งหาดบางแสนนี้ ชาวประมงและชาวบ้านเก่าแก่เรียกกันว่า “แสนสุข” เดิมเป็นชายทะเลร้างว่างเปล่า และเป็นชายทะเลเล็ก ๆ ซึ่งไม่มีความเจริญมากนัก เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2486 จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ให้กำเนิดสถานที่ตากอากาศ โดยมีมติคณะรัฐมนตรีจัดตั้งสถานตากอากาศขึ้นที่ตำบล อำเภอเมือง ชลบุรี ในเนื้อที่ชายหาดจำนวน 556 ไร่ 3 งาน 69 ตารางวา ต่อมาวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติให้โอนสถานตากอากาศมาใช้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นผู้ดำเนินการ และเปลี่ยนชื่อเป็นสถานตากอากาศบางแสน ในวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2507 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลโอนกิจการของสถานตากอากาศบางแสนให้องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยดำเนินการต่อ โดยประกอบด้วยบ้านพักตากอากาศบนเขาสามมุข จำนวน 10 หลัง บาร์เขาสามมุข 1,2 โรงรถบริเวณเชิงเขาสามมุข และบาร์แหลมแท่น แต่เนื่องจากการดำเนินงานที่ประสบการขาดทุนตลอดมา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจึงได้ให้ออกเช่ากิจการโรงแรมบางแสนในระหว่างปี 2526-2541 ทั้งนี้ไม่รวมพื้นที่ระหว่างแนวถนนภายในโรงแรมบางแสนระหว่างถนนที่ขนาบชายหาดและถนนสายใน และบ้านพักพนักงานโรงแรมบางแสน

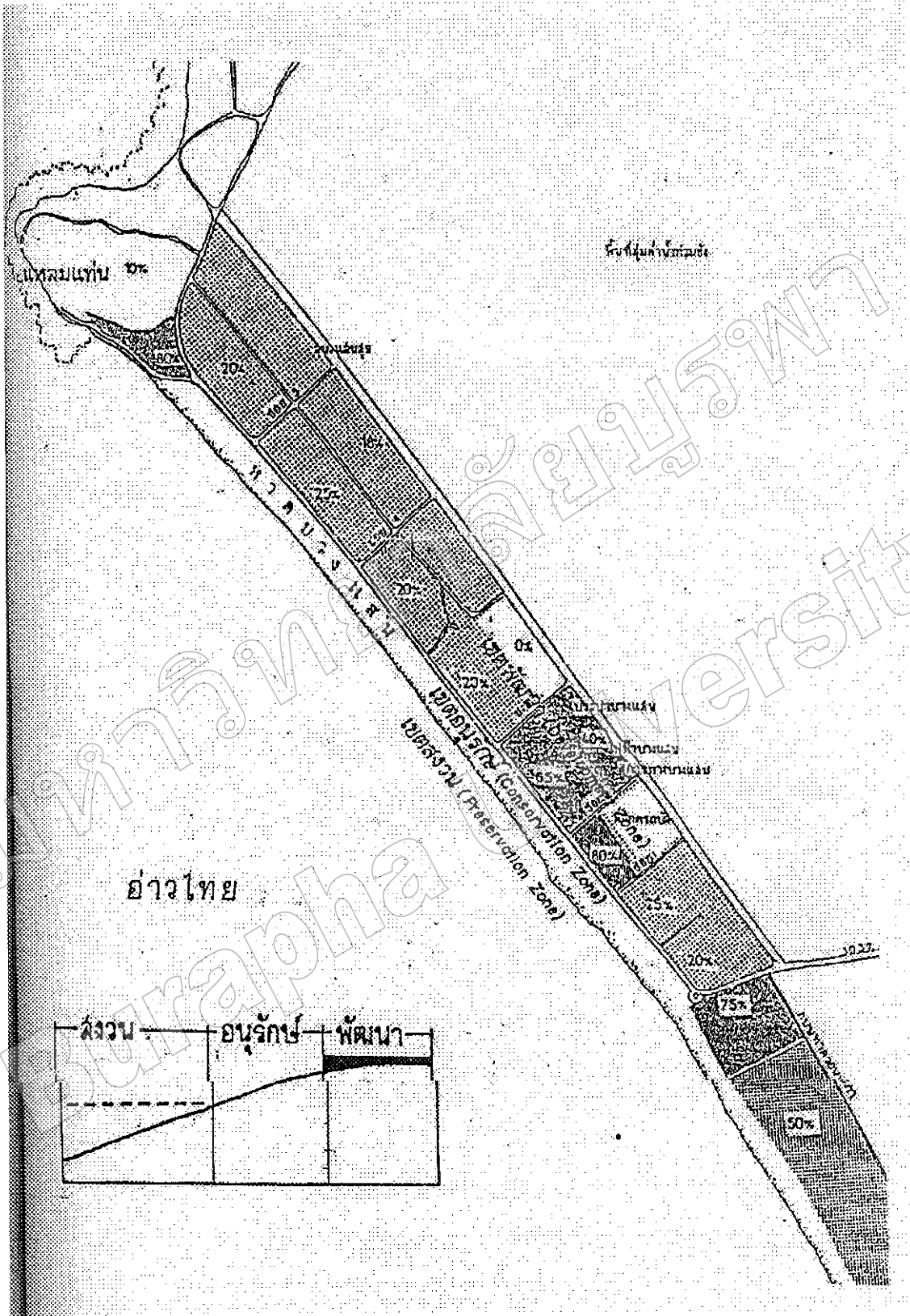
จากความเป็นมาดังกล่าว จะเห็นว่าหาดบางแสนเป็นสถานที่ตากอากาศที่รัฐมีความมุ่งหมายในการจัดตั้งขึ้น เพื่อจะให้เป็นสถานที่ตากอากาศสำหรับประชาชนทั่วไปมีรายได้น้อยถึงปานกลาง ให้สามารถพักผ่อนหย่อนใจได้อย่างกว้างขวาง ประกอบกับการเกิดขึ้นของโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกในบริเวณใกล้เคียง จำเป็นที่รัฐจะต้องจัดหาพื้นที่พักผ่อนให้กับแรงงานระดับกลางและต่ำ ที่จะมีเข้ามาเพิ่มมากขึ้น หาดบางแสนจึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นรูปแบบการ

ดำเนินการจัดการด้านสวัสดิการสังคม ซึ่งถือกำเนิดโดยรัฐ มีคุณค่าทางการศึกษาด้านประวัติศาสตร์
 นันทนาการ และวิวัฒนาการของรูปแบบองค์กรเพื่อการบริหารแหล่งธรรมชาติ

คุณค่าและความสำคัญทางวัฒนธรรม แม้ว่าพื้นที่ชายหาดบางแสนเอง จะได้รับการ
 พัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปจนเหลือสภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และวัฒนธรรมของท้องถิ่นไทยเดิม
 และชุมชนประมงอยู่น้อยมาก แต่พื้นที่บริเวณใกล้เคียงทางทิศเหนือ ได้แก่ เขาสามมุข เป็นที่ตั้งศาล
 เจ้าแม่สามมุขอันศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งชาวชลบุรีตลอดจนประชาชนทั่วไปที่เดินทางมาบริเวณนี้เชื่อว่า
 สามารถให้ความคุ้มครองแก่ผู้เคารพกราบไว้ให้พ้นจากภัยอันตรายต่าง ๆ ได้ โดยเฉพาะการออกไป
 ประกอบอาชีพจับปลาในท้องทะเล นอกจากนี้บริเวณชายฝั่งทะเลแห่งนี้ตรงหน้าผาริมทะเล ยังมี
 ตำนานแห่งความรักของหนุ่มสาว ที่จบชีวิตตามกัน ตามที่ได้สาบานรักกันไว้ เป็นเรื่องเล่าขานต่อ
 กันมานาน สำหรับภูเขาริมทะเลบริเวณทิศเหนือของหาดบางแสน หรือเขาสามมุขนี้ เป็นสัญลักษณ์
 ของท้องถิ่น ปรากฏจนตราประจำจังหวัดชลบุรีด้วย นอกจากนี้ประเพณีก่อพระทรายวันไหลถือเป็น
 ประเพณีความเชื่อว่าเป็นการล้างบาป ปล่อบาปในช่วงสงกรานต์ ก็เป็นประเพณีดั้งเดิมของชาว
 แสนสุขที่น่าสนใจและสงวนรักษาไว้

ด้วยคุณค่าและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับในปัจจุบันมีการพัฒนาทางด้าน
 ท่องเที่ยวเกิดการก่อตั้งชุมชน การก่อสร้างอาคาร ร้านค้า สถานที่พัก และกิจกรรมบริการต่าง ๆ มาก
 มายในปริมาณที่ไม่เหมาะสม การปรับปรุงและดูแลรักษาที่ดีขึ้น โดยมีแนวโน้มที่จะขยายตัวต่อไป
 อีกในอนาคต อันจะก่อให้เกิดปัญหาเรื่องการใช้ที่ดิน และผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม
 ต่อสิ่งแวดล้อมธรรมชาติของหาดบางแสน จึงสมควรมีการจัดทำแผนการจัดการ การอนุรักษ์

สิ่งแวดล้อมธรรมชาติบริเวณหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ 2 แสดงเขตสิ่งแวดล้อม (environ zone) บริเวณหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี
 (ชื่นใจ บูชาธรรม, 2542, หน้า 44)

จะเห็นได้ว่า พื้นที่ของเทศบาลเมืองแสนสุขนั้น เป็นเมืองที่เติบโตขึ้นมา เนื่องจากธุรกิจท่องเที่ยว ดังนั้นภาระหน้าที่ของเทศบาลเมืองแสนสุข นอกจากจะต้องดูแลทุกข์สุขของราษฎรและพัฒนาพื้นที่ให้เจริญก้าวหน้าแล้ว ยังต้องดูแลและอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวอีกเป็นจำนวนมากที่เข้ามาในพื้นที่ นอกจากนี้ยังต้องมีหน้าที่รับผิดชอบในการอนุรักษ์และคุ้มครองทรัพยากรการท่องเที่ยว คือ ชายหาดบางแสนให้คงสภาพธรรมชาติ

แผนพัฒนาเทศบาลเมืองแสนสุขเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญทางเศรษฐกิจ ของเทศบาลเมืองแสนสุข เนื่องจากการท่องเที่ยวทำให้ประชากรมีรายได้ มีการสร้างงาน สร้างอาชีพ มีการกระจายรายได้และช่วยกระตุ้นให้เกิดการลงทุนรวมทั้งการผลิต ซึ่งสำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวและผู้เยี่ยมชม ที่เดินทางมาท่องเที่ยวบางแสนและเขาสามมุข ในช่วง พ.ศ. 2539-2543 เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 4.16 ต่อปี ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย เนื่องจากระยะการเดินทางใกล้สะดวกปลอดภัย

ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวมาเยือนบางแสน ปีละประมาณ 2,500,000 คน รายจ่ายเฉลี่ยต่อหัวประมาณ 400 บาท

สภาพภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศลักษณะภูมิอากาศของสถานที่ท่องเที่ยวชายหาดบางแสนเป็นพื้นที่ลาดเอียงจากด้านทิศตะวันตก ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเลเฉลี่ยปานกลางประมาณ 3 เมตร ลงสู่ชายฝั่งทะเลด้านทิศตะวันตก และทิศเหนือ ความลาดเอียงโดยเฉลี่ยระหว่างร้อยละ 0.30-0.75 พื้นที่ด้านทิศเหนือของเทศบาลฯ บริเวณคลองบางโปร้งเป็นที่ลุ่มซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเลเฉลี่ยปานกลาง ประมาณ 75 เมตร

ชายฝั่งทะเลของเทศบาลตำบลแสนสุข อาจแบ่งออกได้เป็น 3 ตอน คือ อ่าวปากคลองบางโปร้ง อ่าวเขาสามมุข และชายหาดบางแสน-วอนนภา โดยมีแหลมเขาสามมุขคั่นอยู่ระหว่างปากคลองบางโปร้งกับอ่าวเขาสามมุข และแหลมแท่นคั่นระหว่างอ่าวสามมุขกับหาด บางแสน-วอนนภา

อ่าวปากคลองบางโปร้งเป็นหาดโคลนปนทราย เนื่องจากตะกอนดินที่ถูกพัดมา กับน้ำจากลำห้วยวัดบางเป้ง ความลึกของท้องทะเล 2 เมตร มักจะปรากฏในระยะห่างจากฝั่ง 1 – 2 กิโลเมตรขึ้นไป พื้นที่ชายฝั่งส่วนใหญ่ใช้เป็นแหล่งเพาะเลี้ยงชายฝั่ง

ชายหาดบางแสน- วอนนภา เป็นหาดทรายยาวตั้งแต่แหลมแท่นจนสุดเขตเทศบาลตำบลแสนสุข ความลึกของท้องทะเล 2 เมตร ปรากฏในระยะห่างจากชายฝั่งตั้งแต่ 600 เมตร จนถึง 2 กิโลเมตรขึ้นไป เฉพาะชายหาดบางแสน ซึ่งมีความยาวเพียง 2 กิโลเมตร ที่เป็นหาดสาธารณะ

ถัดจากหาดวอนนภา ซึ่งเป็นที่ดินเอกชน ไม่มีทางสาธารณะเข้าไปถึงจนสุดเขต เทศบาลเมืองแสนสุข

แหล่งเที่ยวที่สำคัญของเทศบาลตำบลแสนสุข มีดังนี้

1. สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล ตั้งอยู่ในบริเวณมหาวิทยาลัยบูรพา ประกอบด้วยพิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำประเภทต่าง ๆ และสถานเลี้ยงสัตว์น้ำเค็ม เพื่อการศึกษาและวิจัยซึ่งเปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชมได้ทุกวัน ยกเว้นวันจันทร์ โดยมีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำแก่ผู้เข้าชมด้วย
2. ชายหาดบางแสน เป็นชายหาดที่มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยวมานาน อยู่ห่างจากตัวเมืองชลบุรี ประมาณ 13 กิโลเมตร บริเวณชายหาดยาวประมาณ 2.5 กิโลเมตร มีถนนเลียบริมทะเลที่ได้ปรับปรุงใหม่ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ประกอบด้วย สิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน ทั้งสถานที่พักผ่อน บังกะโล ห้องอาบน้ำจืด ร้านอาหารทะเล และอุปกรณ์กีฬาทางน้ำ เช่น เรือกล้วย สก๊อตเตอร์ ห่วงยาง จักรยานเช่า ชายหาดบางแสนในปัจจุบัน ได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาพักผ่อนนับหมื่นคน
3. แหลมแท่น เป็นสถานที่ชมธรรมชาติที่สวยงามอีกบริเวณหนึ่ง อยู่ห่างจากชายหาดบางแสนไปทางทิศเหนือ ณ ที่แห่งนี้มีประติมากรรมที่ชนะเลิศการประกวด ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของแหลมแท่น ปัจจุบันเทศบาลตำบลแสนสุข ได้ทำการก่อสร้างศาลาเฉลิมพระเกียรติ สำหรับนักท่องเที่ยวได้พักผ่อนซึ่งทอดยาวไปในทะเล เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เพลิดเพลินกับธรรมชาติและบรรยากาศที่สวยงามอีกแห่งหนึ่ง
4. เขาสามมุก ตั้งอยู่ทางด้านเหนือของชายหาดบางแสน มีศาลเจ้าแม่สามมุกเป็นที่เคารพศรัทธาของคนทั่วไป ตรงบริเวณหน้าผาริมทะเลซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีตำนานความรักของหนุ่มสาวที่จับชีวิตลงตามกันตามที่ได้สาบานรักกันไว้ บริเวณเขาสามมุกนี้ มีลิงป่าอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก นักท่องเที่ยวที่ไปเยือนหาดบางแสนมักจะแวะชมลิงป่าที่ลงมาจับกล้วย และเข้าสัการะเจ้าแม่สามมุก หรือรับประทานอาหารทะเลก่อนที่จะเดินทางกลับ
5. หนองมน เป็นตลาดจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึกที่ขึ้นชื่อของจังหวัดชลบุรี ได้แก่ อาหารทะเลแห้งชนิดต่าง ๆ และของฝากที่รู้จักกันดี คือ ข้าวหลาม ห่อหมก หอยจ๊อ และขนมต่าง ๆ ตั้งอยู่ริมถนนสุขุมวิท ทางแยกเข้าชายหาดบางแสน
6. วัดแสนสุข เป็นแหล่งท่องเที่ยวของเอกชนที่มีรูปจำลองของสวนพุทธ แคนสวรรค์ เมืองนรก ซึ่งเป็นอุทธรณ์ให้ทุกคนสำนึกและมุ่งตระหนักในการละเว้นความชั่ว ยึดมั่นในพุทธศาสนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวอีกรูปแบบหนึ่งสำหรับผู้สนใจมุ่งหาหลักธรรมในชีวิตอีกรูปแบบหนึ่ง

ปัญหาในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

1. ปัญหาการจราจร

ลักษณะปัญหา ปัญหาการจราจร ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในช่วงวันหยุดเสาร์ – อาทิตย์ และวันเทศกาลต่าง ๆ โดยเฉพาะบริเวณถนนสุขุมวิท ช่วงตลาดหนองมน และบริเวณถนนชายหาดบางแสน จะมีประชาชนและนักท่องเที่ยวจำนวนมาก เดินทางเข้ามาซื้อสินค้าและพักผ่อนบริเวณชายหาด จนทำให้การจราจรบริเวณดังกล่าวหนาแน่นและติดขัด

สาเหตุปัญหา

1.1 ถนนสุขุมวิท เป็นเส้นทางสายหลักของภาคตะวันออกและมีสถานที่ท่องเที่ยวเรียงรายอยู่ทั่วไป ประชาชนนิยมเดินทางมาท่องเที่ยว เพราะอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ มากนัก เนื่องจากสามารถเดินทางไป – กลับ ได้ภายในวันเดียว

1.2 ปริมาณยานพาหนะเพิ่มสูงขึ้น

1.3 นักท่องเที่ยวนิยมแวะซื้อสินค้าพื้นเมือง และของฝากก่อนกลับกรุงเทพฯ ในบริเวณตลาดหนองมน ซึ่งตั้งอยู่ริมถนนสุขุมวิท

1.4 การจอดรถบริเวณถนนสุขุมวิท ทั้งสองข้างทางอย่างไม่เป็นระเบียบ ทำให้เส้นทางการจราจรแคบลง

2. ปัญหาผู้ประกอบการเออาร์เคเอเปรียบนักท่องเที่ยว

ลักษณะปัญหา ผู้ประกอบการค้าขายและให้บริการบางรายฉวยโอกาสขายสินค้าในราคาที่สูงกว่าราคาปกติ ซึ่งเป็นการเอารัดเอาเปรียบแก่นักท่องเที่ยว

สาเหตุของปัญหา การควบคุม ดูแลผู้ประกอบการต่าง ๆ ในบริเวณชายหาดบางแสน ยังทำได้ไม่ทั่วถึง อีกทั้งนักท่องเที่ยวยินยอมซื้อสินค้าในราคาแพงกว่าปกติ โดยไม่แจ้งเจ้าหน้าที่

3. ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลักษณะปัญหา พื้นที่บริเวณเขาสามมูก ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งในเขตเทศบาล ส่วนหนึ่งมีความเสื่อมโทรม และยังไม่ได้รับการพัฒนาพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ทั้งหมด

สาเหตุของปัญหา ยังขาดแคลนงบประมาณในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์ทั้งหมด

4. ปัญหาการรुक้าคลองสาธารณประโยชน์

ลักษณะปัญหา ประชาชนที่อยู่ติดกับลำคลอง มีแนวโน้มที่จะก่อสร้างและถมคลองสาธารณประโยชน์

สาเหตุของปัญหา ประชาชนในบริเวณดังกล่าวต้องการขยายพื้นที่เพิ่ม

5. ปัญหาสภาพแวดล้อมบริเวณชายหาดและคุณภาพของน้ำทะเล

ลักษณะปัญหา ชายหาดบางแสน ระยะทางประมาณ 2.5 กม. ยังมีขยะและเศษวัสดุต่าง ๆ เนื่องจากนักท่องเที่ยวบางรายขาดวินัยในการทิ้งขยะ อีกทั้งยังมีขยะที่พัดพามาจากบริเวณอื่นตกค้าง

ในบริเวณชายหาดบางแสน นอกจากนี้ น้ำทะเลเริ่มมีสภาพเปลี่ยนแปลงไป โดยมีสภาพขุ่นและ สี ค่ำคล้ำ

สาเหตุปัญหา

1. การบำบัดน้ำทิ้งจากอาคารยังไม่ทั่วถึง
2. มีสาหร่ายทะเลและขยะพัดมาขึ้นชายหาดเป็นจำนวนมาก จนไม่สามารถจัดเก็บ ได้หมดในแต่ละวัน
3. มีการขนถ่ายน้ำมันเครื่องที่ใช้แล้วลงทะเลจากเรือประมง ทำให้ น้ำมันเครื่องลอย เข้าสู่ชายหาด
4. ประชาชนและนักท่องเที่ยวยังขาดจิตสำนึกและวินัยในเรื่องการทิ้งขยะ
6. ปัญหาการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ลักษณะสถานที่ท่องเที่ยวและชุมชนต่าง ๆ ในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข ยังไม่สามารถ ดำเนินการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยได้อย่างทั่วถึง

สาเหตุของปัญหา

- 6.1 ประชาชนและนักท่องเที่ยวขาดความร่วมมือในการรักษาความสะอาด
- 6.2 อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ยังมีไม่เพียงพอ
- 6.3 ในช่วงระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงเดือนตุลาคมของทุกปี จะมีลมมรสุมพัดพาขยะ จากบริเวณอื่นเข้ามาชายหาดมากกว่าปกติ

จะเห็นได้ว่าเทศบาลเมืองแสนสุข ได้เล็งเห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวที่มีต่อ ประชากรในพื้นที่ในด้านกระจายรายได้ และคุณค่าในฐานะเป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยวได้ รวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้นและเร่งดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา โดยตลอด

ผลการพัฒนาเทศบาลในช่วงระยะของแผนพัฒนา 5 ปี ที่ผ่านมา

จากการใช้แผนพัฒนาเทศบาลตำบลแสนสุข ระยะปานกลาง 5 ปี (พ.ศ.2540 – 2544) เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น สามารถดำเนินการพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อ สนองตอบต่อความต้องการของประชาชนได้ผลเป็นที่น่าพอใจในระดับหนึ่ง โดยแผนงานโครงการ ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาช่วงปี 2540 – 2543 จำนวนทั้งสิ้น 673 โครงการ สามารถดำเนินการได้ 429 โครงการ คิดเป็น 63.75 % ไม่สามารถดำเนินการได้ 244 โครงการ คิดเป็น 36.25 % จำแนก รายละเอียดในแต่ละสาขา ได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาช่วงปี 2540 – 2543 (ตำบลแสน, ม.ป.ป., หน้า 12-2 ถึง 3-5)

สาขาการพัฒนา	ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา									
	ปี 2540		ปี 2541		ปี 2542		ปี 2543		รวมทั้งสิ้น	
	จำนวนโครงการ	สำเร็จ	จำนวนโครงการ	สำเร็จ	จำนวนโครงการ	สำเร็จ	จำนวนโครงการ	สำเร็จ	จำนวนโครงการ	สำเร็จ
1. โครงสร้างพื้นฐาน	25	16	17	4	9	8	6	2	57	30
2. สิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ	40	31	35	24	20	14	20	20	115	69
3. เศรษฐกิจ	14	14	9	4	9	4	9	7	41	29
4. สังคม	77	70	72	63	78	56	73	11	300	200
5. การเมืองการบริการ	39	31	48	20	34	20	39	10	160	61
รวม	195	162	181	115	150	102	147	50	673	429

ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาระบบการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่น
- บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพของพื้นที่
- พัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในปัจจุบันให้สมบูรณ์ สะอาด สวยงาม โดยเน้นให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อม
- สนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมของท้องถิ่น โดยมีระบบบริหารจัดการเชื่อมโยงและเกื้อกูลกัน
- เฝ้าระวัง รักษา บำบัดฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีสภาพที่ดีตลอดไป
- สร้างจิตสำนึก ความตระหนัก ในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนให้ความรู้ด้านกฎหมายสิ่งแวดล้อม (ตำบลแสนสุข, ม.ป.ป. หน้า 1-2 ถึง 3-5)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิชัย เทียนน้อย (2528, หน้า 11 – 20) ได้สรุปถึงปัจจัยของการพัฒนาการท่องเที่ยว ดังนี้

1. ปัจจัยทางด้านธรรมชาติ เช่น ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น
2. ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม เช่น การประกอบอาชีพของประชากร ขนบธรรมเนียมประเพณี มรดกทางประวัติศาสตร์ เป็นต้น
3. ปัจจัยทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่พักแรม อาหาร โครงสร้างพื้นฐาน เป็นต้น
4. ปัจจัยทางด้านนักท่องเที่ยว เช่น จำนวนนักท่องเที่ยว ประเภทของนักท่องเที่ยว การกระจายของนักท่องเที่ยว เป็นต้น

วรรณ วรณวิณิช (2539, หน้า 19 – 28) ได้สรุปถึงสภาพแวดล้อมของการท่องเที่ยวว่าประกอบด้วย 6 ประการ สรุปได้ดังนี้

1. ด้านนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย ลักษณะของนักท่องเที่ยว การกระจัดกระจายของนักท่องเที่ยว กิจกรรมต่างๆ ของนักท่องเที่ยว ฤดูกาลท่องเที่ยว และทัศนคติของนักท่องเที่ยว
2. ด้านสินค้าท่องเที่ยวหรือสถานที่ท่องเที่ยว ประกอบด้วย สินค้าท่องเที่ยวที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ และวัฒนธรรมท้องถิ่น
3. ด้านการคมนาคมขนส่ง ประกอบด้วย รูปแบบคมนาคมขนส่ง การคมนาคมขนส่งสู่แหล่งท่องเที่ยว แบบแผนเดินทางของนักท่องเที่ยว บริเวณหรือสถานที่ให้บริการแก่ผู้โดยสาร และรูปแบบหรือปัญหาจราจร
4. ด้านข้อมูลข่าวสารและการบริการ ประกอบด้วย การโฆษณา ประชาสัมพันธ์เพื่อชักจูงให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยว การส่งเสริมให้ความรู้ใหม่ๆ ในการนำเที่ยวแก่ชุมชน การอบรมการนำเที่ยว รายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง และแผนที่เส้นทางการท่องเที่ยว
5. ด้านความปลอดภัยและอำนวยความสะดวก ประกอบด้วย การแนะนำเจ้าของท้องถิ่นได้ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว การกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับความปลอดภัยการประสานงานกับหน่วยงานปกครอง การจัดที่พักแรม บริการอาหาร และเครื่องดื่ม
6. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประกอบด้วย ไฟฟ้า ประปา การสื่อสาร การกำจัดขยะ และสิ่งปฏิกูล และการรักษาพยาบาล

กิตติ วิชัยดิษฐ (2540, หน้า 32 – 67) ได้ศึกษาการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว หมู่เกาะลันตา อำเภอลันตา จังหวัดกระบี่ ผลการศึกษาเฉพาะปัจจัยซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ประกอบด้วย ปัจจัย 3 ประการ สรุปได้ดังนี้

1. ด้านสภาพพื้นที่ ประกอบด้วย ที่ตั้งสัมพันธ์ สภาพภูมิอากาศ สภาพภูมิประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติ และสถานที่ท่องเที่ยว
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ประกอบด้วย ด้านคมนาคมขนส่ง ด้านสาธารณูปโภค ที่พักแรม อาหาร และผู้นำเที่ยว
3. ด้านนโยบายของรัฐและท้องถิ่น ประกอบด้วย นโยบายระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับพื้นที่

สรุปได้ว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมของการท่องเที่ยว ประกอบด้วย ด้านนักท่องเที่ยว ด้านสภาพพื้นที่ และด้านการอำนวยความสะดวก

เสริมพันธ์ สาริมาน (2543) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการในเขตอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิ้ว จังหวัดจันทบุรีผลการศึกษาสรุปได้ว่า ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว และเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความคิดเห็นในระดับดี และดีมากทั้งด้านสถานที่ท่องเที่ยว ที่มีความพร้อมทุกอย่าง ด้านการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลความสะดวกมีเส้นทางเดินท่องเที่ยวที่ปลอดภัย พื้นที่พักผ่อนสะอาด ไม่แออัด และเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ประชาสัมพันธ์ การแต่งกาย และมารยาทเรียบร้อยดีพร้อมให้ความปลอดภัยนักท่องเที่ยวอย่างดี แต่มีนักท่องเที่ยวส่วนน้อยเท่านั้นที่จะให้ปรับปรุง สำหรับนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นที่จะให้ปรับปรุงและพัฒนาด้านสถานที่ท่องเที่ยว เช่น เกี่ยวกับเส้นทางเข้าตรวจขยายให้กว้าง ต้องการให้ทำผ่านประตูควรจะลดลง มีจุดเล่นน้ำ ห้องน้ำ บ้านพัก เพิ่มมากขึ้น และไม่ให้อาหารแก่สัตว์ป่า สำหรับเจ้าหน้าที่ควรให้ทำของที่ระลึกขายให้ประชาสัมพันธ์มากขึ้น เจ้าหน้าที่ควรจะมีรถรับ - ส่งตั้งแต่ที่จอดรถไปยังที่ขายบัตรของอุทยานแห่งชาติ

ชื่นใจ บูชาธรรม (2542) ศึกษาการมีส่วนร่วมอนุรักษ์สภาพแวดล้อมของผู้ประกอบการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสนจังหวัดชลบุรี ในปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติหลายแห่งเริ่มเสื่อมโทรม วิธีการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมแหล่งท่องเที่ยวที่น่าจะให้ผลดีวิธีหนึ่ง คือ การส่งเสริมให้ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ เนื่องจากเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงเมื่อสภาพแวดล้อมแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม และได้รับผลประโยชน์ คือรายได้ เมื่อสภาพแวดล้อมมีคุณภาพดี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว โดยศึกษาในบริเวณชายหาดบางแสนเนื่องจากเคยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม แต่ปัจจุบันได้รับการฟื้นฟูแก้ไขจนสภาพแวดล้อมดีขึ้น การวิจัยครั้งนี้ศึกษาความเกี่ยวข้องของปัจจัยด้านบุคคล และทำการสัมภาษณ์เชิงลึก

171207

๓
๑/๐.๑๖/๑
๐/๑๖๓
๑

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมอนุรักษ์สภาพแวดล้อมในระดับปานกลาง ถึงสูง และพบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ ระยะเวลาดำเนินกิจการประเภท กิจการ การอบรม ประชุม หรือสัมมนาเกี่ยวกับการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม และความเกี่ยวข้องกับ ผู้นำชุมชนในพื้นที่ กับการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัญหา อุปสรรคของการมีส่วนร่วม คือ การมีเวลาไม่เพียงพอในการปฏิบัติกิจกรรม อนุรักษ์สภาพแวดล้อมชายหาด แต่ทั้งนี้ผู้ประกอบการยินดีจ่ายเงินในจำนวนที่เหมาะสมในกรณีที่มีการขอความร่วมมือเพื่อสนับสนุนการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม

สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานในการศึกษา เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ตามตัวแปร เพศ อาชีพ สถานภาพสมรส และรายได้ ดังนั้น จึงเสนอเกี่ยวกับแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับตัวแปร ดังนี้

เพศเป็นตัวแปรหนึ่งที่น่าจะมีผลต่อพฤติกรรมท่องเที่ยว ทั้งนี้เนื่องจากโดยธรรมชาติ เพศชายและเพศหญิงมีลักษณะซึ่งแตกต่างกันทั้งโครงสร้างทางร่างกายและจิตใจ แบบแผนแห่งการพัฒนาทางร่างกายและจิตใจจึงเป็นไปโดยเฉพาะแตกต่างกัน (ศุภนิศย์ วัฒนธาดา, 2516, หน้า 102) นอกจากนี้เพศหญิงและเพศชายยังมีความแตกต่างด้านความคิดเห็นและการมองปัญหา (สุชา จันทรธอม, 2511, หน้า 11-46) และในเรื่องความแตกต่างระหว่างเพศของสังคมไทยนั้น กัสกิน (Guskin, 1964, p. 84) กล่าวว่า สังคมไทยมีลักษณะเป็นสองมาตรฐาน (double standard) คือมีแนวโน้มที่จะอบรมเลี้ยงดูเพศหญิงให้อยู่ในระเบียบ สุภาพอ่อนโยน และรักสะอาด ส่วนเพศชายมักจะถูกอบรมเลี้ยงดูให้มีความเข้มแข็งและเชื่อมั่นในตนเอง ลักษณะดังกล่าวนี้ย่อมมีผลต่อบุคลิกภาพ แนวคิด และพฤติกรรมซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของโจนส์ (Jones, 1954, p. 781 - 782) ที่พบว่าการศึกษาที่สังคมอบรมเด็กแต่ละเพศให้แตกต่างกันนั้น ทำให้เด็กชายและเด็กหญิงมีพฤติกรรมแตกต่างกัน

อาชีพเป็นตัวแปรหนึ่งที่น่าจะมีผลต่อพฤติกรรมท่องเที่ยว ปรีชา คิงภักดี (2527, หน้า 155) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อกำหนดมาตรฐานงานการวางแผนสำหรับศูนย์สันทนาการ กรุงเทพมหานคร พบว่า บุคคลที่มีอาชีพต่างกันจะมีฐานะความเป็นอยู่ทัศนคติสภาพแวดล้อม และพฤติกรรมที่แตกต่างกัน และ พรทิพย์ สีลาน (2516 หน้า 3 อ้างถึงใน ปรีชา คิงภักดี, 2527 หน้า 155) ยังกล่าวว่าอาชีพที่ประกอบข้อมทำให้บุคคลมองเห็นสิ่งแวดล้อมในแง่ต่าง ๆ กัน ซึ่งบุคคลส่วนใหญ่ย่อมสนใจแต่สิ่งแวดล้อมที่อำนวยความสะดวกให้แก่งานอาชีพของตน ดังนั้นการอบรมสั่งสอนลูกหลาน การถ่ายทอดแบบอย่างในการดำรงชีวิตของแต่ละครอบครัว จึงแตกต่างกันไปด้วย เช่นเดียวกับเจอร์ซิลด์ (Jersild, 1968, p. 575 อ้างถึงใน ปรีชา คิงภักดี, 2527 หน้า 156) ที่กล่าวว่า บุคคลที่ประกอบอาชีพแตกต่างกันมักมีบุคลิกภาพต่างกัน อาจเนื่องมาจากลักษณะหน้าที่การงาน

และความชอบที่บุคคลมีส่วนร่วม และเมื่อบุคคลมีความเชื่อและแนวคิดทัศนคติ บุคลิกภาพเป็นเช่นไร ก็จะถ่ายทอดสิ่งเหล่านี้ให้แก่สมาชิกในครอบครัว ดังนั้นเด็กที่เติบโตในครอบครัวที่มีอาชีพต่างกัน ซึ่งได้รับการถ่ายทอดแบบอย่างในการดำรงชีวิตแตกต่างกันอาชีพของบิดามารดา จึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมที่ดี - ไม่ดี ถูก - ไม่ถูกและควรไม่ควร แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชวซ์ อินทรพันธ์ (2527, หน้า 95) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมต่อสิ่งแวดล้อม ตามคำรายงาน ของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง พบว่า อาชีพหลักของครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม และแนวโน้มพฤติกรรม จริยธรรมต่อสิ่งแวดล้อม

สถานภาพสมรสเป็นตัวแปรหนึ่งที่น่าจะมีผลต่อพฤติกรรมท่องเที่ยว สถานภาพสมรส หมายถึง โสด สมรส หย่า และแยกกันอยู่จากแนวคิดของ ชงชัย สันติวงษ์ (2535, หน้า 53- 54) กล่าวว่า การที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมแตกต่างอันเกิดจากปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ คุณสมบัติเฉพาะตัว มีงานวิจัยหลายงานที่นำเอาสถานภาพการสมรสมาเป็นตัวแปรในงานวิจัยเช่น จากงานวิจัยของ พรชัย ตรีสุผล (2539) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสังกัดกองกำกับการตำรวจนครจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า สถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน กล่าวคือ สถานภาพโสดจะมีความพึงพอใจในการทำงานสูงกว่าข้าราชการตำรวจที่สมรสแล้ว

รายได้ เป็นตัวแปรหนึ่งที่น่าจะมีผลต่อพฤติกรรมท่องเที่ยว ยี ฟู ทวน (Yi Fu Tuan 1974, p. 100 อ้างถึงใน พงฉิณี ถิ่นทรากร, 2523, หน้า 13) ศึกษาเรื่องการรับรู้ทางสิ่งแวดล้อม ทัศนคติ และค่านิยมของประชาชน พบว่ากลุ่มคนที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจแตกต่างกันจะมีการรับรู้และค่านิยมทางสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันและแต่ละบุคคลจะมีส่วนถ่ายทอดลักษณะของตนเองสู่สังคมแตกต่างกัน เคย์ (Kay, 1970, p. 76 อ้างถึงใน พงฉิณี ถิ่นทรากร, 2523, หน้า 13) ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทางจริยธรรม พบว่า เด็กที่เกิดในครอบครัวที่มีฐานะต่างกันย่อมจะมีการดำเนินชีวิตต่างกัน พงฉิณี ถิ่นทรากร (2523, หน้า 13) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาเปรียบเทียบจริยธรรมของเด็กก่อนวัยเรียนที่มีภูมิหลังต่างกันในจังหวัดสงขลา พบว่า บุคคลที่มีฐานะต่ำและฐานะปานกลางนั้นมีค่านิยมบางอย่างแตกต่างกันในเรื่องของการพิจารณาสิ่งใดควรทำสิ่งใดไม่ควรทำ

จากแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา

ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการทำวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมของการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ คือ

1. การศึกษาข้อมูลเอกสาร (documentary research)
2. การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม

ผู้ศึกษาวิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยเพศ อาชีพ สถานภาพสมรส และรายได้

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านสภาพพื้นที่
2. ด้านความสะดวก
3. ด้านความปลอดภัย
4. ด้านวัฒนธรรมประเพณี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชายหาดบางแสนเฉลี่ยประมาณ 200,333 คน/เดือน โดยเฉลี่ย 6,954 คนต่อวัน (เทศบาลเมืองแสนสุข, 2545, หน้า 8)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวบางแสน โดยที่ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกำหนดจากตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของเครจซี่ มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607 – 610) ได้ตัวอย่างทั้งสิ้น 367 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2543, หน้า 112 – 113)

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษารุ่นนี้ ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) โดยการสุ่มแบบไม่เจาะจงจากนักท่องเที่ยงที่มาท่องเที่ยวชายหาดบางแสน โดยสุ่ม 1 คน เว้น 3 คนจนครบ 367 ราย

ระยะเวลาการเก็บข้อมูล

ระหว่าง 1 – 15 มิถุนายน 2545

วิธีการประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (The Statistical Package For the Social Sciences)

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistic) โดยหาค่าความถี่ ร้อยละ (%) คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เสนอการแปลความหมายเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยงที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน ผู้ศึกษาได้ใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) กำหนดดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 177)

ค่า 1.00 – 1.50	ควรปรับปรุงที่สุด
ค่า 1.51 – 2.50	ควรปรับปรุง
ค่า 2.51 – 3.50	ปานกลาง
ค่า 3.51 – 4.50	ดี
ค่า 4.51 – 5.00	ดีที่สุด

2.2 ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติเชิงอนุมานคือ การทดสอบคะแนนที (t – test) สำหรับการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และ การวิเคราะห์แบบความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) สำหรับการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม หากพบว่ามีความสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ L S D (Least significant difference test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน กลุ่มตัวอย่างคือนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวที่ชายหาดบางแสน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 367 คนทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนมิถุนายน 2545 เลือกข้อมูลที่สมบูรณ์ได้ทั้งสิ้น 357 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 97.27 นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์โดยคำนวณค่าร้อยละในข้อมูลทั่วไปค่าคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวิเคราะห์ระดับของความคิดเห็นในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของ นักท่องเที่ยวตามสถานภาพของนักท่องเที่ยวคือ เพศ อาชีพ สถานภาพสมรส และรายได้ต่อเดือน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน และการเปรียบเทียบความคิดเห็น

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อม ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ตามตัวแปร เพศ อาชีพ สถานภาพสมรสและรายได้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์

\bar{X} หมายถึง คะแนนเฉลี่ย (mean)

S.D. หมายถึง ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

T หมายถึง ค่าการแจกแจงแบบ t จากการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่มตัวอย่าง

P หมายถึง ความน่าจะเป็นของความคลาดเคลื่อนแบบที่ 1 (type I error)

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

df หมายถึง ชั้นของความเป็นอิสระ (degree of freedom)

S.S. หมายถึง ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนแต่ละตัวยกกำลังสอง (sum of squares)

M.S. หมายถึง ค่าเฉลี่ยของผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (mean squares)

F หมายถึง ค่าการแจกแจง F จากทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม
ตัวอย่าง มากกว่า 2 กลุ่ม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 2 ร้อยละของข้อมูลคุณลักษณะกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง		จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
	ชาย	125	35.00
	หญิง	232	65.00
อาชีพ			
	รับราชการ	42	11.80
	รับจ้าง	179	50.10
	ธุรกิจส่วนตัว	81	22.70
	อื่น ๆ	55	15.40
สถานภาพสมรส			
	โสด	137	38.40
	สมรส	207	58.00
	หย่า	4	1.10
	แยกกันอยู่	9	2.50
รายได้ต่อเดือน			
	น้อยกว่า 5,000 บาท	51	14.30
	5,000 - 10,000 บาท	85	23.80
	10,001 - 15,000 บาท	102	28.60
	มากกว่า 15,000 บาท	119	33.30

จากตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีคุณลักษณะดังนี้ เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 65.00) มีอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 50.10) สมรสแล้ว (ร้อยละ 58.00) และมีรายได้มากกว่า 15,000 บาท (ร้อยละ 33.30)

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน และการเปรียบเทียบความคิดเห็น

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสนโดย พิจารณาจาก ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แต่ละด้าน ดังรายละเอียดใน ตารางที่ 3 - 8

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.		
ด้านสภาพพื้นที่	3.06	.81	ปานกลาง	4
ด้านความสะดวก	3.28	1.10	ปานกลาง	2
ด้านความปลอดภัย	3.25	.94	ปานกลาง	3
ด้านวัฒนธรรมประเพณี	3.43	.69	ปานกลาง	1
รวม	3.23	.66	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ย ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$) เมื่อแยกวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า ด้านวัฒนธรรมประเพณีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้านสภาพพื้นที่

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสนในด้านสภาพพื้นที่

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.		
ด้านสภาพพื้นที่				
1. ชายหาดมีความสวยงามเป็นธรรมชาติ	3.89	.92	ดี	2
2. ความสะอาดของชายหาด	3.64	.96	ดี	3
3. ความเพียงพอของที่นั่งพักผ่อนชายหาด	3.98	2.39	ดี	1
4. ความสะอาดของ ห้องอาบน้ำ	2.81	2.03	ปานกลาง	10
5. ความสะอาดของห้องสุขา	2.80	2.58	ปานกลาง	11
6. ความสะอาดของร้านอาหาร เครื่องดื่ม บริเวณชายหาด	3.00	.70	ปานกลาง	9
7. ความเหมาะสมของอัตราที่พัก	3.36	2.89	ปานกลาง	7
8. จำนวนห้องพักที่มีไว้บริการ	3.44	2.96	ปานกลาง	6
9. ความเพียงพอและเหมาะสมในการจัดเก็บ ขยะ	3.18	.99	ปานกลาง	8
10. จัดบริเวณธุรกิจสถานบริการเป็นสัดส่วน	3.54	.81	ดี	5
11. ความเหมาะสมของการพัฒนาชายหาดบาง แสนด้านผังเมือง	3.55	.81	ดี	4
รวม	3.06	.81	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4 พบว่า ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสนด้านสภาพพื้นที่ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี ยกเว้นความสะอาดของ ห้องอาบน้ำความสะอาดของห้องสุขา ความสะอาดของร้านอาหาร เครื่องดื่มบริเวณชายหาดความเหมาะสมของอัตราที่พักจำนวนห้องพักที่มีไว้บริการและความเพียงพอและเหมาะสมในการจัดเก็บขยะอยู่ในระดับปานกลาง

รายละเอียดด้านสภาพพื้นที่พบว่ามึระดับที่ดีที่สุดในประเทศนี้ ความเพียงพอของที่นั่งพักผ่อนชายหาด รองลงมาคือ ชายหาดมีความสวยงามเป็นธรรมชาติ และความสะอาดของชายหาด ส่วนระดับที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุดคือความสะอาดของห้องสุขา และความสะอาดของ ห้องอาบน้ำ

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสนในด้านความ สะดวก

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		ระดับ ความคิด เห็น	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.		
ด้านความสะดวก				
1. การคมนาคมสู่ชายหาดบางแสน	4.01	.64	ดี	3
2. การจัดที่จอดรถเป็นสัดส่วนมีความสะดวกสบาย	4.14	2.93	ดี	2
3. เส้นทางเดินรถถนนเรียบชายหาด	4.21	3.59	ดี	1
4. ความสะดวก ในการขอข้อมูลจากศูนย์บริการ นักท่องเที่ยว	3.43	2.54	ปานกลาง	6
5. การให้บริการข้อมูลที่สมบูรณ์ของศูนย์บริการ ข้อมูล	3.29	.63	ปานกลาง	8
6. มีรถรับจ้างประจำทางเพียงพอ	3.53	2.62	ดี	5
7. รถบริการจากบริษัททัวร์สู่ชายหาด	3.37	.75	ปานกลาง	7
8. ป้ายประชาสัมพันธ์บอกสถานที่ท่องเที่ยว	3.60	.77	ดี	4
รวม	3.28	1.10	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 5 พบว่า ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสนด้านความสะดวกภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี ยกเว้นความสะดวก ในการขอข้อมูลจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยว การให้บริการข้อมูลที่สมบูรณ์ของศูนย์บริการข้อมูล และรถบริการจากบริษัททัวร์สู่ชายหาด

รายละเอียดด้านความสะดวกพบว่ามีระดับดีที่สุดโนประเด็นเส้นทางเดินรถถนนเรียบชายหาด รองลงมาคือ การจัดที่จอดรถเป็นสัดส่วนมีความสะดวกสบาย และการคมนาคมสู่ชายหาดบางแสน ส่วนระดับที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุดคือการให้บริการข้อมูลที่สมบูรณ์ของศูนย์บริการข้อมูล และรถบริการจากบริษัททัวร์สู่ชายหาด

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสนในด้านความปลอดภัย

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		ระดับ	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.		
ด้านความปลอดภัย				
1. มีเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจตราตลอดเวลา	3.72	2.39	ดี	2
2. ความปลอดภัยจากการจราจร	3.43	.66	ปานกลาง	5
3. ความปลอดภัยของบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวเช่นชายหาด	3.39	.68	ปานกลาง	6
4. ความปลอดภัยบริเวณที่พัก	3.13	.72	ปานกลาง	7
5. ความปลอดภัยของการเล่นกีฬาทางน้ำ	3.56	3.33	ดี	3
6. การให้ข้อมูลเพื่อความปลอดภัย	3.44	.82	ปานกลาง	4
7. มีศูนย์ปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยว	3.97	.99	ดี	1
รวม	3.25	.94	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 6 พบว่า ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสนด้านความปลอดภัยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ยกเว้น มีเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจตราตลอดเวลา ความปลอดภัยของการเล่นกีฬาทางน้ำ และมีศูนย์ปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยว อยู่ในระดับดี

รายละเอียดด้านความปลอดภัยพบว่า มีระดับดีที่สุดในประเด็นมีศูนย์ปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยว รองลงมาคือ มีเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจตราตลอดเวลา และความปลอดภัยของการเล่นกีฬาทางน้ำ ส่วนระดับที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุดคือความปลอดภัยบริเวณที่พักและความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยว

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน ในด้านวัฒนธรรม ประเพณี

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.		
ด้านวัฒนธรรม ประเพณี				
1. การมีอัยาศัยในการต้อนรับของประชาชนในพื้นที่	3.69	.78	ดี	3
2. การขายสินค้าราคาเป็นธรรมไม่ฉวยโอกาส ขึ้น ราคาสินค้า	2.74	1.06	ปานกลาง	8
3. สินค้าพื้นบ้าน เช่น ข้าวหลามห่อหมก อาหารทะเล	3.22	.94	ปานกลาง	7
4. ความประทับใจในการประกอบอาชีพของราษฎร	3.67	.82	ดี	4
5. ประเพณีของท้องถิ่น “วันไหล” ในช่วงเทศกาล สงกรานต์	4.19	.84	ดี	2
6. มารยาทในการให้บริการของ เจ้าหน้าที่	3.39	.74	ปานกลาง	6
7. สถานที่เคารพศรัทธา วัดแสนสุข เจ้าแม่สามमुख	4.36	.85	ดี	1
8. สิ่งก่อสร้างแสดงวัฒนธรรม	3.43	.69	ปานกลาง	5
รวม	3.43	.69	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 7 พบว่าความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสนด้านวัฒนธรรมประเพณี ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ยกเว้น การมีอัยาศัยในการต้อนรับของประชาชนในพื้นที่ ความประทับใจในการประกอบอาชีพของราษฎร ประเพณีของท้องถิ่น “วันไหล” ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ สถานที่เคารพศรัทธา วัดแสนสุข เจ้าแม่สามमुख อยู่ในระดับดี

รายละเอียดด้านวัฒนธรรมประเพณี พบว่ามีระดับดีที่สุดในประเด็น สถานที่เคารพศรัทธา วัดแสนสุข เจ้าแม่สามमुख รองลงมาคือ ประเพณีของท้องถิ่น “วันไหล” ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ และ การมีอัยาศัยในการต้อนรับของประชาชนในพื้นที่ ส่วนระดับที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุดคือการขายสินค้าราคาเป็นธรรมไม่ฉวยโอกาสขึ้นราคาสินค้า และสินค้าพื้นบ้าน

**ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อม ชายหาด
บางแสน จังหวัดชลบุรี ตามตัวแปร เพศ อาชีพ สถานภาพสมรสและรายได้**

สมมติฐานที่ 1 นักท่องเที่ยว เพศชาย เพศหญิง มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมชาย
หาดบางแสน จังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมของชายหาดบางแสน
จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	\bar{X}	S.D.	<i>t</i>	Sig.
ชาย	125	3.55	.60	-1.10	.91
หญิง	232	3.56	.58		

จากการทดสอบสมมติฐานด้วยค่า *t*-test ได้ค่า *t* = -1.10 ค่า Sig. = .91 หมายความว่า
นักท่องเที่ยวเพศชาย เพศหญิงมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสนจังหวัดชลบุรี
ไม่แตกต่างกัน โดยเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยมากกว่าเพศชายเล็กน้อย (\bar{X} = 3.56)

สมมติฐานที่ 2 นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ระหว่างกลุ่ม	3	4.609	1.53	4.51	.00
ภายในกลุ่ม	353	120.23	.34		
รวม	356	124.84			

จากการทดสอบสมมติฐานด้วย one-way Anova ได้ค่า $F = 4.51$ ค่า $df = 3/353$ ค่า $Sig. = .00$ หมายความว่านักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังปรากฏตามตารางที่ 9 และเพื่อทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการ LSD (least significant difference test) พบว่ามีความแตกต่างดังนี้

คู่ที่ 1 อาชีพรับจ้าง กับอาชีพอื่น ๆ

คู่ที่ 2 อาชีพธุรกิจส่วนตัว กับอาชีพอื่น ๆ

ตารางที่ 10 ทดสอบความแตกต่างจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	รับราชการ	รับจ้าง	ธุรกิจส่วนตัว	อื่น ๆ
รับราชการ				
รับจ้าง				*
ธุรกิจส่วนตัว				*
อื่น ๆ		*	*	

สมมติฐานที่ 3 นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพสมรส

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ระหว่างกลุ่ม	3	1.31	.43	1.25	.29
ภายในกลุ่ม	353	123.53	.35		
รวม	356	124.84			

จากการทดสอบสมมติฐานด้วย one-way Anova ได้ค่า $F = 1.25$ ค่า $df = 3/353$ ค่า $Sig. = .29$ หมายความว่านักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ดังปรากฏตามตารางที่ 11

สมมติฐานที่ 4 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ระหว่างกลุ่ม	3	8.11	2.70	8.18	.00
ภายในกลุ่ม	353	116.73	.33		
รวม	356	124.84			

จากการทดสอบสมมติฐานด้วย One-Way Anova ได้ค่า $F = 8.18$ ค่า $df = 3/353$ ค่า $Sig. = .00$ หมายความว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังปรากฏตามตารางที่ 12 และเพื่อทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการ LSD (least significant difference test) พบว่ามีความแตกต่างดังนี้

คู่ที่ 1 น้อยกว่า 5,000 บาท กับ 5,000 – 10,000 บาท

คู่ที่ 2 น้อยกว่า 5,000 บาท กับ 10,000 – 15,000 บาท

คู่ที่ 3 น้อยกว่า 5,000 บาท กับ มากกว่า 15,000 บาท

ตารางที่ 13 ทดสอบความแตกต่างจำแนกตามรายได้

รายได้	น้อยกว่า 5,000 บาท	5,000–10,000 บาท	10,001–15,000 บาท	มากกว่า15,000 บาท
น้อยกว่า 5,000 บาท		*	*	*
5,000 – 10,000 บาท	*			
10,001–15,000 บาท	*			
มากกว่า15,000 บาท	*			

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน
จังหวัดชลบุรี

ปัจจัย	ผลการทดสอบ
เพศ	ปฏิเสธสมมติฐาน
อาชีพ	ยอมรับสมมติฐาน
สถานภาพสมรส	ปฏิเสธสมมติฐาน
รายได้	ยอมรับสมมติฐาน

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี พบว่าปัจจัยอาชีพและรายได้มีผลต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ในขณะที่ปัจจัยเพศและสถานภาพสมรสไม่มีผลต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ได้ทำการศึกษาจากเอกสาร ทฤษฎี ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มประชากรตัวอย่างต่อสภาพแวดล้อมในด้านสภาพพื้นที่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้านวัฒนธรรมประเพณี พร้อมทั้งศึกษาแนวความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวกลุ่มประชากรตัวอย่างนำไปปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อม เพื่อให้มีความสวยงามเป็นธรรมชาติ มีความสะดวก ความปลอดภัย และมีประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่ดีเป็นแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวสนใจที่จะมาท่องเที่ยวในโอกาสต่อไป ซึ่งมีแนวทางในการศึกษาค้นคว้า สรุปผลอภิปราย และข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีในด้านสภาพพื้นที่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้านวัฒนธรรมประเพณี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ตามตัวแปร เพศ อาชีพ สถานภาพสมรส และรายได้

สรุปผลการศึกษา

1. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$) เมื่อแยกวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีเป็นรายด้าน ทั้ง 4 ด้านคือด้านสภาพพื้นที่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้านวัฒนธรรมประเพณีระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกันโดยพบว่าด้านวัฒนธรรมประเพณีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.43$) รองลงมาได้แก่ความสะดวก ($\bar{X} = 3.28$) ด้านความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.25$) และด้านสภาพพื้นที่ ($\bar{X} = 3.06$)

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ตามตัวแปร เพศ อาชีพ สถานภาพสมรส และรายได้พบว่า เพศและสถานภาพสมรสไม่มีความแตกต่างกัน แต่อาชีพและรายได้มีผลต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับปานกลางเมื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เป็นรายด้าน ทั้ง 4 ด้านคือด้านสภาพพื้นที่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้านวัฒนธรรมประเพณีระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวพบว่าอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกันโดยด้านวัฒนธรรมประเพณีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ด้านความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้านสภาพพื้นที่

1. จากการที่นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสนในระดับปานกลางเพราะว่าสภาพแวดล้อมของชายหาดบางแสนส่วนหนึ่งได้รับการก่อให้เกิดปัญหาจากเดิมที่อยู่ในสภาพสกปรกไม่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว เนื่องจากว่าชายหาดบางแสนในอดีตเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวจำนวนมาก เพราะการเดินทางไปถึงได้โดยง่าย จึงตกอยู่ในสภาพถูกทำลาย (คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536, หน้า 1-2) จนกระทั่งในปัจจุบันเนื่องจากเทศบาลเมืองแสนสุขได้มีโครงการปรับปรุงปัญหาภูมิทัศน์การท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ (ตำบลแสนสุข, ม.ป.ป. หน้า 1-2 –ถึง 3-5) จึงทำให้ชายหาดบางแสนเริ่มกลับมาเป็นที่นิยมและประทับใจ แต่ในส่วนที่เป็นปัญหาของปัญหาสภาพแวดล้อมนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นในระดับน้อย ในด้านสภาพพื้นที่ เนื่องจากชายหาด บางแสนเป็นที่สาธารณะมีประชาชนมาใช้บริการมาก จึงมีปริมาณการทิ้งขยะ และไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของเทศบาล ประกอบกับที่มีผู้ประกอบการแสวงหาผลประโยชน์โดยไม่คำนึงถึงสภาพแวดล้อมและภาพพจน์ของชุมชน จึงทำให้เกิดความคิดเห็นในทางลบในบางส่วนในด้านขยะและความสะอาดของห้องสุขาและห้องอาบน้ำ ดังนั้นควรที่หน่วยงานที่รับผิดชอบจะต้องเข้มงวดในการดูแลในความสะอาดและความเพียงพอ ไม่ว่าจะสถานที่ของทางราชการเอง หรือทางด้านเอกชนก็ตามรวมทั้งด้านความสะดวกในการให้บริการที่สมบูรณ์ของศูนย์บริการข้อมูลในเรื่องดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสริมพันธ์ สาริมาน (2543) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการในเขตอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิ้ว จังหวัดจันทบุรีผลการศึกษา สรุปได้ว่าความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว และเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความคิดเห็นใน

ระดับดี และดีมากทั้งด้านสถานที่ท่องเที่ยว ที่มีความพร้อมทุกอย่างในส่วนที่จะให้ปรับปรุง และพัฒนาด้านสถานที่ท่องเที่ยว เช่น เกี่ยวกับเส้นทางเข้าควรขยายให้กว้าง ต้องการให้ค่าผ่านประตูควรลดลง มีจุดเล่นน้ำ ห้องน้ำ บ้านพัก เพิ่มมากขึ้น และไม่ให้ร้านค้าแย่งลูกค้ากัน สำหรับเจ้าหน้าที่ควรให้ทำของที่ระลึกขาย ให้ประชาสัมพันธ์ มากขึ้น เจ้าหน้าที่ควรจะมีรถรับ – ส่งตั้งแต่ที่จอดรถไปยังที่ขายบัตรของอุทยานแห่งชาติ ในลักษณะดังกล่าวมีความคิดเห็นเช่นเดียวกับสภาพแวดล้อมด้านความสะดวกโดยเฉพาะความต้องการ บริการจากบริษัททัวร์ผู้ขายหาค ในเรื่องดังกล่าวนี้ควรจะได้ประชุมวางแผนหารือกันในการร่วมมือกันประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวได้ทราบข้อมูลอย่างชัดเจนถูกต้องและครบถ้วน ในด้านความปลอดภัยในข้อความปลอดภัยบริเวณที่พักและความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยว ในข้อนี้อภิปรายได้ว่าส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวที่บางแสนจะมาเที่ยวในลักษณะเข้าไปเย็นกลับ หรือเป็นเส้นทางผ่านในการซื้อสินค้าพื้นเมืองหรือเพื่อเคารพสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในบริเวณโดยรอบชายหาดก็เป็นได้ อย่างไรก็ตาม ควรที่หน่วยงานที่คุณและต้องดูแล กวดขันในเรื่องความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดีต่อไป ในด้านวัฒนธรรมในข้อการขายสินค้าราคาเป็นธรรมไม่ฉวยโอกาสขึ้นราคาสินค้าและสินค้าพื้นบ้าน เรื่องดังกล่าวหน่วยงานที่รับผิดชอบควรได้ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ค้าขายให้บริการในบริเวณโดยรอบชายหาดให้ทราบ ถึงข้อเสียของพฤติกรรมดังกล่าวที่จะทำลาย ภาพพจน์ของสถานที่ท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวไม่ประทับใจซึ่งจะส่งผลโดยตรงและโดยอ้อมต่อผู้ที่อาศัยทำมาหากินโดยรอบบริเวณชายหาดด้วย ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การมีส่วนร่วมอนุรักษ์สภาพแวดล้อมของชายหาดบางแสนนอกเหนือจากหน่วยงานของภาครัฐแล้วประชาชนที่อยู่โดยรอบของสถานที่ที่อาศัยทำมาหากิน หรือ นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยว ต้องมีส่วนในการช่วยกันดูแลรักษาชายหาดไม่ว่าจะเป็นด้านการรักษาความสะอาด และด้านอื่น ๆ ที่กระทำได้ การให้ความร่วมมือหรือขอความร่วมมือทำได้ทั้งภาครัฐและเอกชนรวมทั้งประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งทิพ ว่องปฏิการ (2541) ศึกษาเรื่อง ความเป็นจริงกับภาพลักษณ์ที่นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรมีต่อภูเก็ต ในข้อเสนอแนะของงานวิจัยดังกล่าว กล่าวว่า ภูเก็ตโดยเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและชุมชน) ควรให้ความสนใจในการขยายตัวด้านการท่องเที่ยวของภูเก็ตให้มากขึ้น โดยเฉพาะที่หาดป่าตอง ทั้งนี้รวมถึงสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาสาธารณูปโภค นอกจากนี้ ควรมีการพัฒนาปรับปรุงคุณลักษณะบางด้านที่ยังบกพร่อง และในการพัฒนานั้น ควรดำเนินการควบคู่หรือพร้อมไปกับการสื่อสารด้านการตลาดที่เหมาะสมมีประสิทธิภาพซึ่งสามารถแข่งขันกับแหล่งท่องเที่ยวประเภทรีสอร์ตชายหาดแห่งอื่นได้ นอกจากนี้ยังสามารถที่จะขอความร่วมมือกับผู้ประกอบการธุรกิจโดยรอบบางแสนให้ช่วยกันอย่างจริงจัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชื่นใจ บูชาธรรม (2542) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมอนุรักษ์สภาพแวดล้อมของผู้ประกอบการธุรกิจ ท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสนจังหวัดชลบุรี วิธีการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมแหล่งท่องเที่ยวที่น่าจะให้เกิดวิธีหนึ่ง คือ การส่งเสริมให้ ผู้ประกอบการ

ธุรกิจท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ เนื่องจากเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงเมื่อสภาพแวดล้อมแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม และได้รับผลประโยชน์คือรายได้เมื่อสภาพแวดล้อมมีคุณภาพดี จะเห็นได้ว่าการปรับปรุง พัฒนาหรือขยายตัวในการท่องเที่ยวของชายหาดบางแสนขึ้นอยู่กับทุกฝ่ายร่วมมือกันอย่างจริงจัง โดยมีเป้าหมายอยู่ที่การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของประชาชนในพื้นที่เป็นหลัก สอดคล้องกับงานวิจัยของนัฐพร แสงประดับ (2527, หน้า 214- 215) ที่ทำการศึกษการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่เป็นผลมาจากการท่องเที่ยวของหมู่บ้านบ่อสร้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ สรุปได้ว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวในหมู่บ้านจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านอาชีพ โดยเปลี่ยนจากอาชีพเกษตรกรรมสู่อาชีพหัตถกรรมเพื่อผลิตเป็นสินค้าที่ระลึก เกิดการสร้างงาน และทำให้สมาชิกในวัยแรงงานมีงานทำมากขึ้น ส่งผลให้รายได้ต่อปีสูงขึ้น เศรษฐกิจหลักของหมู่บ้านบ่อสร้างขึ้นอยู่กับประกอบอาชีพหัตถกรรม ได้แก่ การทำร่ม และไม้แกะสลัก มีการเปลี่ยนแปลงกรรมวิธีการผลิตในเชิงธุรกิจมากขึ้น

2. จากการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี พบว่ารายได้ อาชีพ มีผลต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปรีชา คิงภัตติ (2527, หน้า 155) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อกำหนดมาตรฐานงานการวางแผนสำหรับศูนย์สันทนาการกรุงเทพมหานคร พบว่า บุคคลที่มีอาชีพต่างกันจะมีฐานะความเป็นอยู่ทัศนคติสภาพแวดล้อม และพฤติกรรมที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษา พงษ์ชัย กัณฑ์กรกร (2523, หน้า 13) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาเปรียบเทียบจริยธรรมของเด็กก่อนวัยเรียนที่มีภูมิหลังต่างกัน ในจังหวัดสงขลา พบว่า บุคคลที่มีฐานะต่ำ และฐานะปานกลางนั้นมีค่านิยมบางอย่างแตกต่างกันในเรื่องของการพิจารณาสิ่งใดควรทำสิ่งใดไม่ควรทำ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีโดยภาพรวมความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีอยู่ในระดับปานกลางเมื่อแยกวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีเป็นรายด้าน ทั้ง 4 ด้านคือด้านสภาพพื้นที่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้านวัฒนธรรมประเพณีระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยพบว่าด้านวัฒนธรรมประเพณีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้านสภาพพื้นที่

จากข้อค้นพบจากงานวิจัยจะเห็นได้ว่าความคิดเห็นจากผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีอยู่ในระดับปานกลางแต่เมื่อแยกเป็นรายด้านจะเห็นว่าด้านวัฒนธรรมประเพณีเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรที่จะได้ถือเอาจุดเด่นดังกล่าว ซึ่งถือได้ว่าเป็นจุดแข็ง นำมาพัฒนาขายได้ในปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กำลังเป็นที่นิยมของชาวต่างประเทศและเริ่มเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยอีกด้วย ดังนั้น ในเรื่องดังกล่าวควรจะมีการกำหนดนโยบายออกมารองรับอีกข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยรองลงไปถือเป็นข้อได้เปรียบกว่าสถานท่องเที่ยว ดากอากาศแห่งอื่นคือความสะดวกสบาย โดยเฉพาะการเดินทาง ดังนั้น จึงขอเสนอข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย เชิงปฏิบัติ และเชิงวิชาการดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 เนื่องจากนักท่องเที่ยวยังมีความเห็นต่อสถานการณ์ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมว่ายังอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น เทศบาลเมืองแสนสุขจึงสมควรกำหนดนโยบายให้ชัดเจนที่จะยกระดับสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสนในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

1.2 เทศบาลเมืองแสนสุขสมควรกำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยว โดยจัดการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวรับทราบเกี่ยวกับสภาพพื้นที่และร่วมมือกันรักษาความสะอาดบริเวณชายหาดบางแสน นอกจากนี้ ควรจัดประชุมพ่อค้า แม่ค้าที่มาจำหน่ายสินค้าบริเวณชายหาดบางแสน ให้ร่วมมือกันในการรักษาความสะอาดบริเวณชายหาดบางแสนในช่วงก่อนเทศกาลระหว่างเทศกาล และหลังเทศกาลทุกครั้ง

1.3 เทศบาลเมืองแสนสุข กำหนดเป็นนโยบายของเทศบาลให้ร้านค้าที่มาจำหน่ายสินค้าในบริเวณชายหาดบางแสน ต้องจัดบริเวณร้านค้าของตนเองให้สะอาดตลอดเวลา เพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยวและช่วยให้ภูมิทัศน์ของชายหาดบางแสนงดงาม

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

2.1 ควรเพิ่มบุคลากรโดยเฉพาะในด้านรักษาความสะอาดในวันหยุดสุดสัปดาห์และนักจัดทุกข์เนื่องจากมีผู้มาท่องเที่ยวมาก

2.2 ร่วมมือกับสถานศึกษาในพื้นที่ทุกระดับ ควรปลูกฝังในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อเป็นแบบอย่าง และช่วยกันดูแลรักษาชายหาดบางแสนในฐานะทรัพยากรท้องถิ่นอันมีค่า

2.3 ควรได้มีการประชาสัมพันธ์ในด้านการดำเนินงาน ดูแลรักษา พัฒนาชายหาดอย่างต่อเนื่อง ให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบ

2.4 ควรจัดอบรม สัมมนาอย่างต่อเนื่องเป็นประจำเพื่อนำเสนอข้อมูลมาสรุป และดำเนินการตามข้อเสนอแนะ โดยเฉพาะการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วม

2.5 ถึงแม้ว่าทางเทศบาลเมืองแสนสุขจะมีแผนงานในการดูแลชายหาดบางแสนอยู่แล้ว ควรได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจากทางจังหวัดหรือจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเพื่อนำนโยบายในการพัฒนาชายหาดในทุก ๆ ด้านนอกเหนือจากทางด้านวัฒนธรรมที่ทำอยู่และมีชื่อเสียงมาก

2.6 การดูแลสภาพแวดล้อมทางด้านนิเวศวิทยาเป็นเรื่องสำคัญควรได้มีการร่วมมือกันกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเทศบาลซึ่งดูแลพื้นที่

2.7 ควรได้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นเพื่อช่วยในการประชาสัมพันธ์

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ศึกษาวิจัยแนวทางในการพัฒนาสภาพแวดล้อมอย่างยั่งยืนของชายหาดบางแสน

3.2 ศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี เพื่อนำผลการศึกษาไปปรับใช้ในการปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรี

3.3 ศึกษาเชิงคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในจังหวัดชลบุรี เพื่อนำผลการไปปรับใช้ในการวางแผนการท่องเที่ยวต่อไป

3.4 ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในประเด็นต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสนต่อไป

มหาวิทยาลัยบูรพา

บรรณานุกรม

Burapha University

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2542). *สรุปแผนการท่องเที่ยวประจำปี 2543*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- กิตติ วิชัยดิษฐ์. (2540). *ศึกษาการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวหมู่เกาะลันตา อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่*. ปรินญาณิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2536). *การจัดทำแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติบริเวณหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองแสนสุข. (2545, 8 พฤษภาคม). สัมภาษณ์.
- ชื่นใจ บุชาธรรม. (2542). *การมีส่วนร่วมอนุรักษ์สภาพแวดล้อมของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ตำบลแสนสุข. (ม.ป.ป.). *แผนพัฒนาตำบลแสนสุข*. ชลบุรี: ตำบลแสนสุข.
- เทศบาลเมืองแสนสุข. (2545). *การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน*. ชลบุรี: เทศบาลเมืองแสนสุข.
- ธวัช อินทร์พันธ์. (2527). *พฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมต่อสิ่งแวดล้อมตามคำรายงานของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประชาสัมพันธ์, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2535). *พฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- นัฐพร แสงประดับ. (2527). *การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535) *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรีชา คิงภักดี. (2527). *การศึกษาเพื่อกำหนดมาตรฐานในการวางแผนสำหรับศูนย์สันตนาการกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- พจนี กัณฐการการ. (2523). *การศึกษาเปรียบเทียบจริยธรรมของก่อนวัยเรียนที่มีภูมิหลังต่างกัน* ในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พรชัย ตรีสุพล. (2539). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สังกัดกองกำกับการตำรวจภูธร จังหวัดสมุทรปราการ. สารนิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สำหรับนักบริหาร สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการบริหารงานบุคคล, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- รุ่งทิพ ว่องปฏิการ. (2541). ความเป็นจริงกับภาพลักษณ์ที่นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่มีต่อภูเก็ต. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณ วลัยวานิช. (2539). ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิชัย เทียนน้อย. (2528). ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: โอเอสพริ้นติ้ง.
- วินิจ วีรยางกูร. (2532). การจัดอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2543). สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภนิจ วัฒนชาติ. (2516). จิตวิทยาการศึกษา. พระนครศรีอยุธยา: เทียนวัฒนา.
- สถาบันเพื่อพัฒนาประเทศไทย. (2545). แผนพัฒนาการท่องเที่ยวในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมชาย หิรัญกิจ, พันเอก. (2529). คำบรรยายเรื่องความสำคัญของภัตตาคารและร้านอาหารที่มีต่อการท่องเที่ยวในการอบรมเพื่อยกระดับมาตรฐานภัตตาคารและร้านอาหาร. *จุลสารการท่องเที่ยว*, 5(1), หน้า 1–16.
- สันติ สุตินธรา. (2537). ความสามารถในการรองรับพื้นที่เปดานการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องให้ความสำคัญในปัจจุบัน. ใน *เอกสารประกอบโครงการอบรมผู้นำเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์พิทักษ์ท่องเที่ยวไทย ครั้งที่ 4*. (หน้า 47 – 52). กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2544). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9*. (พ.ศ. 2545 – พ.ศ. 2549). กรุงเทพฯ: เม็ดทรายพริ้นติ้ง.
- สุชา จันท์เอม. (2511). ความแตกต่างระหว่างหญิงกับชาย. ม.ป.ท.
- เสริมพันธ์ สาริमान. (2543). ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการในเขตอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิว จ.จันทบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Guskin, A.E. (1964). *Changing values of Thai College Students. A Research Report* by Alan E. Buskin And Tusaanee Sookthawee. Bangkok : Faculty of Education.

- Jones. V. (1954). Character Development in Children : An Objective Approach.
In L. Carmichael (Ed.), *Manual of Child Psychology*. (pp. 1-3). Beverly Hills,
CA: Sage.
- Krejcie, R. & Margan, D.W. (1970). Determining sample size for research. *Journal of
Education and Psychological Measurement*. 30, p. 608.

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาคผนวก

Burapha University

ภาคผนวก ก

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ตราครุฑ

ที่ มท 2018/015

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

มหาวิทยาลัยบูรพา ต.แสนสุข

อ.เมือง จ.ชลบุรี 20130

30 พฤษภาคม 2545

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแนวคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์

เรียน รองศาสตราจารย์ศรุต สกฤตรัตน์

ด้วยวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้เปิดการเรียนการสอนในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ และกำหนดให้มีการเรียนการสอนในรายวิชา 224536 ปัญหาพิเศษทางนโยบายสาธารณะ ซึ่งรายวิชาดังกล่าวนี้สัปดาห์นี้ต้องศึกษาปัญหาเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น

นางจงจิตต์ ปิ่นทอง นิสิตรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ รุ่นที่ 5 มีความสนใจศึกษาปัญหาพิเศษ เรื่อง “ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี” เพื่อให้งานวิจัยดังกล่าวสำเร็จด้วยความเรียบร้อย วิทยาลัยฯ ขอความอนุเคราะห์ท่านโปรดพิจารณาตรวจแนวคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ของนิสิต เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

โกวิท กระจ่าง

(ดร.โกวิท กระจ่าง)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและประกันคุณภาพ

ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

สำนักงานวิทยาลัยฯ

โทรศัพท์. 0-387-5881-2 ต่อ 104-105

โทรสาร. 0-3874-5851-2 ต่อ 120

ตราครุฑ

ที่ มท 2018/016

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

มหาวิทยาลัยบูรพา ต.แสนสุข

อ.เมือง จ.ชลบุรี 20130

30 พฤษภาคม 2545

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจสอบแนวคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์

เรียน ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

ด้วยวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้เปิดการเรียนการสอนในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ และกำหนดให้มีการเรียนการสอนในรายวิชา 224536 ปัญหาพิเศษทางนโยบายสาธารณะ ซึ่งรายวิชาดังกล่าวนี้ติดต้องศึกษาปัญหาเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น

นางจงจิตต์ ปิ่นทอง นิสิตรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ รุ่นที่ 5 มีความสนใจศึกษาปัญหาพิเศษ เรื่อง “ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี” เพื่อให้งานวิจัยดังกล่าวสำเร็จด้วยความเรียบร้อย วิทยาลัยฯ ขอความอนุเคราะห์ท่าน โปรดพิจารณาตรวจสอบแนวคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ของนิสิต เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

โกวิท กระจ่าง

(ดร.โกวิท กระจ่าง)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและประกันคุณภาพ

ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

สำนักงานวิทยาลัยฯ

โทรศัพท์. 0-387-5881-2 ต่อ 104-105

โทรสาร. 0-3874-5851-2 ต่อ 120

ตราครุฑ

ที่ มท 2018/016

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

มหาวิทยาลัยบูรพา ต.แสนสุข

อ.เมือง จ.ชลบุรี 20130

30 พฤษภาคม 2545

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจสอบแนวคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์

เรียน ปลัดเทศบาลเมืองแสนสุข

ด้วยวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้เปิดการเรียนการสอนในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ และกำหนดให้มีการเรียนการสอนในรายวิชา 224536 ปัญหาพิเศษทางนโยบายสาธารณะ ซึ่งรายวิชาดังกล่าวนี้คิดต้องศึกษาปัญหาเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น

นางจงจิตต์ ปิ่นทอง นิสิตรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ รุ่นที่ 5 มีความสนใจศึกษาปัญหาพิเศษ เรื่อง “ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี” เพื่อให้งานวิจัยดังกล่าวสำเร็จด้วยความเรียบร้อย วิทยาลัยฯ ขอความอนุเคราะห์ท่านโปรดพิจารณาตรวจสอบแนวคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ของนิสิต เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

โกวิท กระจ่าง

(ดร.โกวิท กระจ่าง)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและประกันคุณภาพ

ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

สำนักงานวิทยาลัยฯ

โทรศัพท์. 0-387-5881-2 ต่อ 104-105

โทรสาร. 0-3874-5851-2 ต่อ 120

ภาคผนวก ข
เครื่องมือในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบเรื่องความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หรือเติมคำลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ

1. ชาย
 2. หญิง

2. อาชีพ

1. รับราชการ
 2. รับจ้าง
 3. ธุรกิจส่วนตัว
 4. อื่น ๆ ระบุ.....

3. สถานภาพสมรส

1. โสด
 2. สมรส
 3. หย่า
 4. แยกกันอยู่

4. รายได้ของท่านต่อเดือน

1. น้อยกว่า 5,000 บาท
 2. 5,000 – 10,000 บาท
 3. 10,001 – 15,000 บาท
 4. มากกว่า 15,000 บาท

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบเรื่องความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน

สภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน	ความคิดเห็น					
	ดีที่สุด	ดี	ปานกลาง	ควรปรับปรุง	ควรปรับปรุงที่สุด	ไม่ทราบข้อมูล
ด้านสภาพพื้นที่						
1. ชายหาดมีความสวยงามเป็นธรรมชาติ						
2. ความสะอาดของชายหาด						
3. ความเพียงพอของที่นั่งพักผ่อน						
4. ความสะอาดของห้องอาบน้ำ						
5. ความสะอาดของห้องสุขา						
6. ความสะอาดของร้านอาหาร เครื่องดื่มบริเวณชายหาด						
7. ความเหมาะสมของอัตราที่พัก						
8. จำนวนห้องพักที่มีไว้บริการ						
9. ความเพียงพอและเหมาะสมในการจัดเก็บขยะ						
10. จัดบริเวณธุรกิจสถานบริการเป็นสัดส่วน						
11. ความเหมาะสมของการพัฒนาชายหาดบางแสนด้านผังเมือง						

สภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน	ความคิดเห็น					
	ดีที่สุด	ดี	ปานกลาง	ควรปรับปรุง	ควรปรับปรุงที่สุด	ไม่ทราบข้อมูล
ด้านความสะดวก						
1. การคมนาคมสู่ชายหาดบางแสน						
2. การจัดที่จอดรถเป็นสัดส่วนมีความสะดวกสบาย						
3. เส้นทางเดินรถถนนเรียบชายหาด						
4. ความสะดวกในการขอข้อมูลจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยว						
5. การให้บริการข้อมูลที่สมบูรณ์ของศูนย์บริการข้อมูล						
6. มีรถรับจ้างประจำทางเพียงพอ						
7. รถบริการจากบริษัททัวร์สู่ชายหาด						
8. ป้ายประชาสัมพันธ์บอกสถานที่ท่องเที่ยว						

สภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน	ความคิดเห็น					
	ดีที่สุด	ดี	ปานกลาง	ควรปรับปรุง	ควรปรับปรุงที่สุด	ไม่ทราบข้อมูล
ด้านความปลอดภัย						
1. มีเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจตราตลอดเวลา						
2. ความปลอดภัยจากการจราจร						
3. ความปลอดภัยของบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวเช่นชายหาด						
4. ความปลอดภัยบริเวณที่พัก						
5. ความปลอดภัยของการเล่นกีฬาทางน้ำ						
6. การให้ข้อมูลเพื่อความปลอดภัย						
7. มีศูนย์ปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยว						

สภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน	ความคิดเห็น					
	ดีที่สุด	ดี	ปานกลาง	ควรปรับปรุง	ควรปรับปรุงที่สุด	ไม่ทราบข้อมูล
ด้านวัฒนธรรมประเพณี						
1. การมีอัยาศัยในการต้อนรับของประชาชนในพื้นที่						
2. การขายสินค้าราคาเป็นธรรมไม่ฉวยโอกาสขึ้นราคาสินค้า						
3. สินค้าพื้นบ้าน เช่น ข้าวหลาม ห่อหมก อคารทะเล						
4. ความประทับใจในการประกอบอาชีพของราษฎร						
5. ประเพณีของท้องถิ่น “วันไหล” ในช่วงเทศกาลสงกรานต์						
6. มารยาทในการให้บริการของเจ้าหน้าที่						
7. สถานที่เคารพศรัทธา วัดแสนสุข เจ้าแม่สามमुख						

ประวัติย่อของผู้เขียนปัญหาพิเศษ

ชื่อ - สกุล นางจงจิตต์ ปิ่นทอง
วัน เดือน ปี เกิด วันที่ 20 สิงหาคม 2495
สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 1 ถนนบางแสนสาย 2 ซอย 3 (ศรีเจริญ)
ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2515 พนักงานพัสดุ แขวงการทางราชบุรี (กรมทางหลวง)
พ.ศ. 2516 - 2520 พนักงานพัสดุ กองการพัสดุ (กรมทางหลวง)
พ.ศ. 2521 - 2526 หัวหน้างานพัสดุ แขวงการทางชลบุรี (กรมทางหลวง)
พ.ศ. 2527 - 2533 หัวหน้างานพัสดุ แขวงการทางระยอง (กรมทางหลวง)
พ.ศ. 2534 - 2537 หัวหน้างานพัสดุ แขวงการทางระยอง (กรมทางหลวง)
พ.ศ. 2538 - 2545 หัวหน้างานพัสดุและสัญญา สำนักงานบำรุงทางชลบุรี
วันที่ 6 พ.ย. 45 - ปัจจุบัน หัวหน้างานพัสดุและสัญญา สำนักงานทางหลวงที่ 12 (ศรีราชา)

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2543 ศิลปศาสตรบัณฑิต (สาขาบริหารทรัพยากรมนุษย์)
สถาบันราชภัฏระยอง
พ.ศ. 2545 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (นโยบายสาธารณะ)
มหาวิทยาลัยบูรพา